

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Tydal kommune

Arkivsak: 22/10
Møtedato/tid: 24.02.2022 kl. 10:00
Møtested: Møterom Øyfjellet

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Eva J. Bekkavik på telefon 468 51 950, eller e-post: eva.bekkavik@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 17.02.2022

Lars Græsli (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/22	Henvendelse til kontrollutvalget om kommunens behandling av saker etter Plan- og bygningsloven
02/22	Varslingsrutiner - orientering til kontrollutvalget
03/22	Forvaltningsrevisjonsrapport kompetanse og kapasitet i kommuneledelsen
04/22	Kontrollutvalgets årsmelding 2021
05/22	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
06/22	Valg av prosjekttipe - forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll
07/22	Referatsaker
08/22	Eventuelt
09/22	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Henvendelse til kontrollutvalget om kommunens behandling av saker etter Plan- og bygningsloven

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

01/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 21/345 - 9

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Formelle feil og faktiske mangler ved behandling av saker etter Plan- og bygningsloven. Statsforvalterens vedtak i klagesak - dispensasjon - fradeling - eiendommene 188/1 og 188/16

Statsforvalterens vedtak i klagesak - dispensasjon eiendommene 188/113 og 188/299

Saksopplysninger

Kontrollutvalget fikk en henvendelse fra en innbygger som mente at det er formelle feil og faktiske mangler ved behandling av saker etter Plan- og bygningsloven i Tydal kommune. Innbygger hadde også sendt en henvendelse til Statsforvalteren i Trøndelag om det samme.

Henvendelsen ble tatt opp under kontrollutvalgets sak 26/21 Eventuelt på møte 11.11.2021. Når en sak er sendt til Statsforvalteren så tilsier dette at kontrollutvalget bør avvente svaret fra Statsforvalteren før utvalget eventuelt tar opp saken til behandling.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 26/21

Kontrollutvalget ber om å få henvendelsen til behandling når svaret fra Statsforvalteren foreligger.

Statsforvalteren har gitt svar i brev av 13.12.2021 og 16.12.2021 (vedlegg)

Med bakgrunn i at Statsforvalteren har avgitt svar så legges henvendelsen fra innbygger frem for kontrollutvalget jf. utvalgets vedtak i sak 26/21.

Innbygger sier i sin henvendelse til kontrollutvalget at det ser ut som det er uklart hvilket organ som skal behandle saker etter plan- og bygningslov, og stiller følgende spørsmål:

Hvilket utvalg skal behandle sakene?

Ordfører i Tydal kommune har i kommunestyrets møte 10.02.2022 svart skriftlig på en interpellasjon fra Lars Græsli om håndtering av saker etter plan- og bygningsloven i perioden fram til arealplanen blir ferdig (vedlegg).

Innbygger sier videre i sin henvendelse til kontrollutvalget at søkere er behandlet på en utilfredsstillende måte og stiller spørsmål om søkeres rettigheter og rettssikkerhet er ivarettet godt nok i sakshåndteringen.

Saken om eiendommene 188/1 og 188/16

Statsforvalteren sier følgende i sine svarbrev av 13.12.2021:

«Statsforvalteren kan ikke se at kommunen har begått saksbehandlingsfeil som kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. § 41. Kommunen står fritt til å sende en dispensasjonssøknad på høring under klagebehandlingen. Vi bemerker at beslutningen om å sende en dispensasjonssøknad på høring ikke er et enkeltvedtak, og den beslutningen kan derfor ikke påklages. Vi gjør også oppmerksom på at klagen sendt inn

1. mars 2021 er lagt ved saksdokumentene som er oversendt Statsforvalteren.»

Saken om eiendommene 188/113 og 188/299

Statsforvalteren sier følgende i sine svarbrev av 16.12.2021:

«Både faktum i saken, og kommunens forståelse av regelverket, fremstår for Statsforvalteren som så uklar at saken ikke kan anses å være tilstrekkelig opplyst etter fvl. § 17. Det er klart at feilen kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. fvl. § 41. Saken må på denne bakgrunn oppheves, og sendes tilbake til kommunen for videre behandling.»

Kontrollutvalget må vurdere habiliteten til medlemmene Toralf Øverås og Gunn Hilmo i denne saken. Bakgrunn for dette er at Øverås er en av partene i saken om eiendommene 188/1 og 188/16 og Hilmo er søster til Øverås kone.

To varamedlemmer innkalles til kontrollutvalgets møte i sak 1/22.

Vurdering

Sekretariatet er av den oppfatning at ordførers svar på interpellasjon i kommunestyrets møte 10.02.2022, gir et klart svar om hvor saker etter plan og bygningsloven skal behandles.

Kontrollutvalget kan diskutere om de ønsker en orientering fra kommunedirektøren om oppfølging av Statsforvalterens oppheving av vedtak i saken om eiendommene 188/113 og 188/299.

På bakgrunn av dette så legges saken frem uten forslag til vedtak.

Kontrollutvalget i Tydal kommune v/leder Lars Græsli

FORMELLE FEIL OG FAKTISKE MANGLER VED BEHANDLING AV FLERE SAKER ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOV I TYDAL KOMMUNE.

Jeg tar opp temaet fra min posisjon som representant for Tydal Arbeiderparti i Tydal formannskap.

Temaet har en generell del som gjelder alle saker etter plan- og bygningslov i aktuell periode, og en konkret del som gjelder to dispensasjonssaker på Stugudal, sist behandlet 11.10.21 under sak 136/21 og 137/21 i Tydal formannskap.

Generelt: Hvilket utvalg skal behandle sakene?

I ett nytt reglement for utvalgene skulle saker etter pbl overføres fra UMS til formannskapet. Først fikk vi saker til behandling i formannskapet, men så ble sakene igjen lagt fram for UMS. Ingen skriftlig eller muntlig forklaring på dette ble gitt. Etter at spørsmål ble stilt kom det etter hvert fram at man ville avvente behandling av delegeringsreglementet før ansvaret ble overført. Det ble innhentet en juridisk vurdering, men det ble aldri lagt fram noen avklaring av hva som var riktig organ. Her er det altså en klar risiko for at underordnet organ uten nødvendig vedtakskompetanse behandlet sakene.

Det ble etter hvert klart at det tok tid med nytt delegeringsreglement, og formannskapet tok på nytt opp spørsmålet om hvor sakene skulle behandles. Det ble da besluttet at alle saker skulle gå i formannskapet, og at saker under behandling skulle starte der. Det var fremdeles ikke lagt fram noen tolking av hva som var riktig organ, og det har heller ikke til dags dato skjedd.

Disse uklarhetene førte til en svært langvarig saksgang for mange saker, noe en gjennomgang av sakene fra UMS og formannskapet i perioden vil vise.

Sakene ang eiendommene 188/113 – 188/299 og 188/1 og 188/16 i Stugudal.

Saksgang: I tillegg til at sakene ble rammet av uklarhetene rundt hvilket utvalg som skulle behandle sakene, var det flere årsaker til at behandlingen tok svært lang tid. Det ble fremmet klagesak for feil organ. Sakene ble ikke sendt til ekstern høring før formannskapet vedtok dette. Dette kan ikke sies å være en formell feil, men kan sies å være en feilvurdering

som førte til en mye lengre saksgang. Ved siste behandling i formannskapet var det uklart om søkerne hadde klagerett på nytt vedtak etter ekstern høring. Denne uklarheten følger saken inn til Statsforvalter, jfr mitt brev til Statsforvalter som vedlegges dette brevet.

Informasjon: Sakene har vært preget av manglende og uklar informasjon til søkerne. Det var i praksis umulig å forstå saksgang og saksbehandling for søkerne. Det ble ikke i noe saksframlegg eller brev gjort forsøk på å klargjøre de feilgrepene som var begått. Saksdokumentene er uoversiktlige, jfr vedleggene til sakene 136/21 og 137/21 i formannskapet 11.10.21, og vedleggene til oversendelsen av sakene til Statsforvalter.

Oppsummering:

Søkere er behandlet på en utilfredsstillende måte. Hele sakskomplekset gir grunnlag for spørsmål om søkeres rettigheter og rettssikkerhet er ivaretatt godt nok i sakshåndteringen.

Det er ikke min sak å gjennomgå alle aktuelle forhold i disse sakene. Det vil føre alt for langt for meg å gjennomgå alle dokumentene. Jeg mener det er nødvendig med en bred gjennomgang.

Jeg legger ved to dokumenter, da disse ikke er med som vedlegg i saken:

- Mitt brev til Statsforvalter av 25.10.11. Dette er en gjennomgang fra min side etter behandlingen i formannskapet 11.10.21.
- Min kommentar til utredning om vedtakskompetanse av 09.02.21.

Gunnbjørn Berggård

Tydal kommune
Tydalsvegen 125
7590 TYDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Inger Wibe Grut

Vedtak i klagesak - dispensasjon - fradeling - eiendommene 188/1 og 188/16 - Tydal kommunes vedtak stadfestes

Statsforvalteren har behandlet klage over vedtak av kommunen om dispensasjon fra arealformål for fradeling av parseller til fritidsformål på eiendommene 188/1 og 188/16 i Tydal kommune.

Statsforvalteren har gjennomgått klagen, men ikke funnet grunnlag for å ta denne til følge. Vi har kommet til at kommunens vedtak er gyldig og skal stadfestes.

Sakens bakgrunn

Formannskapet i Tydal kommune behandlet 7. juni 2021 søknad om dispensasjon fra arealformål LNFR i kommuneplanens arealdel for fradeling av parsell på eiendommen 188/1 til fritidsformål fra Rita Hilmo og Toralf Øverås. Formannskapet behandlet samtidig søknad om dispensasjon fra arealformål bolig i kommuneplanens arealdel og gjeldende reguleringsplan for fradeling av parsell på eiendommen 188/16 til kombinert bolig/fritidsformål fra Kirsten Øverås Skott, Roar Øverås, Toralf Øverås og Kjell Øverås. Bakgrunnen for søknadene var at fire søsken med familier ønsker å etablere bolig/fritidseiendom med bebyggelse knyttet til barndomshjemmet Fredmo. Formannskapet fant at vilkårene for dispensasjon ikke var oppfylt for søknadene, og uttalte blant annet:

«I kommuneplanens arealdel står det at LNFR-områder er forbeholdt landbruks- og reindriftsnæring og boligområder er forbeholdt boligbebyggelse. Kommunedirektøren mener derfor at fradeling av tomter til fritidseiendommer må betraktes som en vesentlig tilsidesettelse av bestemmelsene i kommuneplanens arealdel og reguleringsplan for Stugudal sentrum.

Sylane hyttefelt ligger 200 m fra omsøkte tiltak. Det regulerte feltet har mange uutbygde fritidsboligtomter. Ved å gi flere fritidstomter til området vil det kunne skape uheldig presedens for andre fritidsboligområder i kommunen. Samtidig mangler det boligtomter i Stugudalen. Dette er et stort hinder for Tydal kommune i forhold til å sikre besetting i Stugudalen fremover. Tydal kommune ønsker å legge tilrette for en fornuftig sentrumsutvikling i Stugudalen, og for å oppnå dette må det være tilgjengelige boligtomter i området.»

Roar Øverås, Kjell Ove Øverås, Kirsten Øverås Skott og Toralf Øverås klagde på avslaget 10. juni 2021. Vi viser til kommunens sammenstilling av klagen:

«De anfører følgende momenter som er grunnlag for klagen, samt tidligere klage i utvalgssak 5/21 (se ellers vedlagte klager for detaljer) :

- 1. Eiendommen Fredmo 188/16 er ikke egnet for ytterligere boligutbygging, da det tidligere er fradelt fem tomter fra eiendommen, som i dag benyttes som fritidseiendommer. De ønsker å skille ut de to siste egnede tomtene til fritidsformål, da den sistnevnte tomten allerede er bebygd med hytte, sanitærbygg og garasje.*
- 2. Omsøkte teig på 2 daa fra eiendommen Østre Stugguvollen 188/1 er lite egnet til LNFutnyttelse. Mye av området består av våt myr og flere små tjern. Arealet ligger innklemmt mellom boligareal, fritidsareal og næringsareal, så det vil være naturlig å gjøre om også dette til fritidsareal.*
- 3. Det blir ikke flere boligtomter i Stugudal ved et avslag. Alle 8 grunneiere som grenser til Fredmo har via signerte nabovarsler, ingen motforestillinger til disse fradelingene. Det er ikke stor etterspørsel på boligtomter i Stugudal. De aller fleste som bygger her, bygger hytter. Tydals folketall går nedover og de fleste etablerer seg ønsker nærhet til barnehage, skole, butikker, idrettshall osv. Det er nå 3., 4. og 5. generasjon (pr i dag 28 personer) etter Berit og Ola O. Berggård, som har Fredmo som familiens felles samlingsplass. De mener det er urimelig at familien som har sterk tilknytning til Fredmo og Stugudal, ikke får innvilget sin søknad. Det betyr svært mye for de å fortsatt kunne samles på Fredmo, og fortsatt ha muligheten til å være en del av Stugudals-samfunnet.*
- 4. Søkerne stiller seg undrende til saksgang og at det ikke blir gitt noe svar. Saken blir stadig utsatt eller sendt til nye utvalg. De påpeker også at den tidligere klagen på vedtak i utvalg for miljø og samfunn (utvalgssak 5/21) burde ha vært nevnt i førstegangsbehandlingen i formannskapet 07.06.21, da den er meget relevant for saken. Det etterlyses også at kvittering for nabovarsel ikke er vedlagt i saksfremstillingen, da alle naboer har samtykket til omdisponering.»*

Vi viser til klagen i sin helhet.

Formannskapet i Tydal kommune besluttet 21. juni 2021 å sende søknadene på høring. Trøndelag fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag frarådet at det ble gitt dispensasjon i sine høringsuttalelser.

Formannskapet i Tydal kommune behandlet klagen i møte 11. oktober 2021, men fant ikke grunnlag for å endre sitt tidligere vedtak. Formannskapet fant at det ikke var ikke fremkommet nye vesentlige opplysninger som ga grunnlag for endring av vedtaket. I etterkant av høringsrunden var det heller ikke kommet inn nye momenter fra de regionale myndighetene som ga grunnlag til å innvilge dispensasjonen. Det ble påpekt at klagerne familietilknytning til eiendommen er privatanliggende forhold som ikke kan tillegges vekt i dispensasjonsvurderingen.

Saken ble oversendt Statsforvalteren i Trøndelag for endelig klagebehandling 18. oktober 2021.

Statsforvalteren mottok 25. oktober 2021 kommentarer til saksgangen i Tydal kommune fra formannschaftsmedlem Gunnbjørn Berggård. Vi viser til brevet i sin helhet.

Statsforvalterens syn på saken

Statsforvalterens myndighet som klageinstans

Statsforvalteren er klageinstans for kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven, jf. (pbl.) § 1-9 femte ledd, og delegasjonsvedtak fra departementet.

Statsforvalterens myndighet i klagesaken følger av forvaltningsloven (fvl.) § 34. Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken, og kan også ta hensyn til nye omstendigheter. Statsforvalteren skal vurdere de synspunkter klageren kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Det skal legges stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Statsforvalteren kan stadfeste, oppheve eller fatte nytt vedtak i saken.

Klagefrist og rettslig klageinteresse

Klagerne er parter i saken og klageberettiget, jf. fvl. § 28. Klagen er levert i tide, jf. fvl. § 29. Vilårene for å behandle klagen er oppfylt, jf. fvl. §§ 28 – 34.

Regler vedtaket bygger på

Generelt om vedtak i byggesaker

Byggetiltaket kan ikke utføres uten at søknad på forhånd er sendt kommunen og den deretter har gitt tillatelse, jf. pbl. § 20-2. I byggesaken vurderer kommunen byggetiltaket opp mot arealplaner og kravene til tiltaket i lovgivningen, se særlig pbl. kap. 29. Er tiltaket ikke i strid med disse reglene, eller gjeldende arealplaner, skal det godkjennes, jf. pbl. § 21-4. Vedtak skal være begrunnet, og begrunnelsen skal vise til de regler og nevne de faktiske forhold som vedtaket bygger på, jf. fvl. § 25.

Arealplaner vedtaket bygger på

For eiendommen 188/1 gjelder kommuneplanens arealdel for Tydal kommune, vedtatt 21. juni 2012. Det aktuelle området er regulert til LNFR. For eiendommen 188/16 gjelder reguleringsplan for Stugdal sentrum, vedtatt 2. juli 2009, og området er regulert til boliger.

Planene med bestemmelser er rettslig bindende, jf. pbl. §§ 11-6 og 12-4.

Behov for dispensasjon

Det er på det rene at tiltakene strider mot arealformålet i kommuneplanens arealdel og gjeldende reguleringsplan. Det er derfor nødvendig med dispensasjon for at tiltakene skal kunne godkjennes.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at man ikke kan endre arealformålet til en eiendom gjennom dispensasjon. Det kan kun gjøres gjennom arealplaner. Dispensasjonsvurderingene nedenfor er knyttet opp mot fradelingssøknadene, som krever dispensasjon.

Dispensasjon

Dispensasjon fra en bindende plan eller fra lovkrav kan gis i visse tilfeller, jf. pbl. § 19-2. To vilkår må være oppfylt for at dispensasjon kan gis. Det første vilkåret er at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, ikke må bli vesentlig tilsidesatt ved at det gis dispensasjon. Det andre vilkåret er at fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene.

Dette skal være en streng unntaksregel. Dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra gjør seg gjeldende med styrke, vil det normalt ikke være anledning til å gi dispensasjon. Vi viser til lovens forarbeider: Ot.prp. nr. 32 (2007-2008), i merknadene til § 19-2.

Det framgår videre i forarbeidene at det ikke skal være en kurant sak å fravike gjeldende plan:

«Avvik fra arealplaner reiser særlige spørsmål. De ulike planene er som oftest blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess og er vedtatt av kommunens øverste folkevalgte organ, kommunestyret. Planene omhandler dessuten konkrete forhold. Det skal ikke være en kurant sak å fravike gjeldende plan. Dispensasjoner må heller ikke undergrave planene som informasjons- og beslutningsgrunnlag. Ut fra hensynet til offentlighet, samråd og medvirkning i planprosessen, er det viktig at endringer i planer av betydning ikke skjer ved dispensasjoner, men behandles etter reglene om kommuneplanlegging og reguleringsplaner. Innstrammingen er likevel ikke til hinder for at det f.eks. dispenseres fra eldre planer som ikke er fullt utbygget, og der reguleringsbestemmelsene er til hinder eller direkte motvirker en hensiktsmessig utvikling av de gjestående eiendommene.»

Vurdering av saken

Anførsler om saksbehandlingsfeil

Klagerne har stilt spørsmål ved saksgangen, blant annet fordi saken har blitt behandlet av forskjellige utvalg, den har blitt utsatt og at det har tatt lang tid å få svar. Vi viser til kommunens redegjørelse av dette:

«Søker stiller seg undrende til saksgang og at det ikke blir gitt noe svar. Saken blir stadig utsatt eller sendt til nye utvalg. Søknaden har tidligere vært oppe til behandling i utvalg for miljø og samfunn, 11.02.21, hvor det ble gitt avslag på søknaden. Klagen etter dette vedtaket ble satt på sakslista for formannskapet 10.05.21. Formannskapet valgte da å oppheve vedtaket av 11.02.21 fra utvalg for miljø og samfunn. Dette ble begrunnet med alle saker etter plan- og bygningslovens bestemmelser som ikke er delegert til kommunedirektøren, behandles av formannskapet inntil nytt delegeringsreglement er vedtatt, samt at alle klagesaker etter plan- og bygningslovens bestemmelser som har vært behandlet i utvalg for miljø og samfunn, førstegangsbehandles på nytt i formannskapet. Søknaden ble på nytt førstegangsbehandlet i formannskapet 07.06.21, hvor det da på nytt ble gitt avslag på søknaden. Det er lite oversiktlig for søker at saksgangen har dratt slik som den har gjort, men resultatet etter førstegangsbehandlingen, både i utvalg for miljø og samfunn, samt at formannskapet har konkludert noe tilsvarende, og gitt avslag på søknaden. Det vurderes derfor at dette ikke har hatt betydning for utfall i saken.»

Statsforvalteren kan ikke se at kommunen har begått saksbehandlingsfeil som kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. § 41. Kommunen står fritt til å sende en dispensasjonssøknad på høring under klagebehandlingen. Vi bemerker at beslutningen om å sende en dispensasjonssøknad på høring ikke er et enkeltvedtak, og den beslutningen kan derfor ikke påklages. Vi gjør også oppmerksom på at klagen sendt inn 1. mars 2021 er lagt ved saksdokumentene som er oversendt Statsforvalteren.

Dispensasjon fra arealformål LNFR i kommuneplanens arealdel

Det første spørsmålet er om en dispensasjon vil føre til at hensynene bak arealformålet blir vesentlig tilsidesatt, jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsformålet (LNFR) i arealplan omfatter områder som skal nyttes eller sikres til landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som naturområder og naturområder med spesiell betydning for friluftslivet. Dette er arealer som i det vesentlige skal være ubebygget, eller bare bebygget i tilknytning til landbruk og reindrift og for bruk av området til friluftsliv. I denne saken er det landbrukshensyn og hensynet til naturmangfold som gjør seg gjeldende.

Kommunen skriver at den omsøkte eiendommen, 188/1, er en landbrukseiendom på ca. 3.500 dekar, derav ca. 31 dekar fulldyrka jord. Dyrkajorda blir i dag utleid til aktivt landbruksforetak. Parsellen består, ifølge gårdskart fra Skog og landskap, av produktiv skog og myr, og er klassifisert som dyrkbar jord som er egnet for oppdyrking til fulldyrka jord. Klima- og miljøavdelingen hos Statsforvalteren uttaler at myr har en viktig funksjon med tanke på naturmangfold, som flomdemper og som karbonlager når det gjelder klimaendringer. Myr og torvmark er de største karbonlagrene vi har på land og at disse lagrer store mengder karbon og klimagasser. Bygging i myr og våtmark innebærer forholdsvis store klimagassutslipp, og tap av økosystemfunksjoner. Dette påvirker både utslippene i kommunen og evnen til klimatilpasning, og det bør som om hovedregel ikke bygges ned eller ødelegges myr og våtmarksområder. Med bakgrunn i dette fraråder Klima- og miljøavdelingen å innvilge en dispensasjon. Arealet må opprettholdes som et LNFR-område slik at man unngår inngrep i dette området. Det må samtidig settes av en kantsone mellom myrarealet og bebyggelsesformålet slik at man i minst mulig grad påvirker myras hydrologi og vannkjemi.

Statsforvalteren finner på bakgrunn av det ovennevnte at det er klart at hensynene bak arealformålet blir vesentlig tilsidesatt ved en dispensasjon, jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Fordi Statsforvalteren har kommet til at det første vilkåret for å gi dispensasjon ikke er oppfylt, så er det i utgangspunktet ikke nødvendig å vurdere om fordelene med dispensasjon er klart større enn ulempene. Vilklårene er kumulative, som betyr at begge vilklårene må være oppfylt for at dispensasjon kan gis. Vi finner likevel grunn til å konstatere at fordelene med en dispensasjon ikke anses som klart større enn ulempene i denne saken. Vi kan ikke se at en dispensasjon medfører klare fordeler, utenom fordeler av privat karakter ved at tiltakshaverne får fradelt arealet slik de ønsker. Dette er imidlertid ikke en relevant fordel i lovens forstand.

Dispensasjon fra arealformål boliger i gjeldende reguleringsplan

Det første spørsmålet blir også her om en dispensasjon vil føre til at hensynene bak arealformålet blir vesentlig tilsidesatt, jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Kommunen skriver at den omsøkte eiendommen, 188/16, er en boligeiendom på 8,4 dekar. Eiendommen er tenkt delt opp i tre eiendommer, hvorav to fritidseiendommer og en boligeiendom. Kommunen skriver videre at det mangler boligtomter i Stugudalen, og dette er et stort hinder for Tydal kommune med tanke på å sikre bosetting i Stugudalen fremover. Tydal kommune ønsker å legge til rette for en fornuftig sentrumsutvikling i Stugudalen, og for å oppnå dette må det være tilgjengelige boligtomter i området.

Statsforvalteren finner at hensynene bak arealformålet vil bli vesentlig tilsidesatt ved en dispensasjon. Som kommunen skriver, så er det mangler på boligtomter i området, som er et hinder for å sikre helårs bosetting. Det å tilrettelegge for fritidsboliger på et areal avsatt til boliger, er derfor uheldig og vil tilsidesette hensynene bak arealformålet i vesentlig grad. Vi viser også til Klima- og miljøavdelingens høringsuttalelse, både når det gjelder det første vilkåret for dispensasjon, og hvorvidt fordelene med en dispensasjon anses for å være klart større enn ulempene:

«Vi slutter oss til kommunedirektørens vurdering om at søknadene bør avslås. Dette med bakgrunn i at det allerede er avsatt en betydelig tomtreserve på omtrent 400 fritidseiendommer i gjeldende kommuneplan og at det er behov for boligtomter i Stugudalen. Dersom dispensasjon likevel gis, må det forventes at kommunens plansystem som styringsverktøy svekkes og at behovsargumentet for nye boligtomter i fremtidige saker blir betydelig svekket eller faller bort. Det må tas i betraktning at det har vært søkt dispensasjon for fradeling av boligtomter i Stugudal tidligere, i strid med formål avsatt i overordna plan, og hvor mangelen på boligtomter har vært brukt som argument for å kunne innvilge dispensasjon.

Det er en utfordring at det legges opp til endringer og tiltak gjennom enkeltdispensasjoner som i disse sakene, da dette fører til en omfattende presedens. En presedens vil med et slikt omfang sannsynligvis sette hensynet bak gjeldende kommuneplan til side og kan i ytterste konsekvens medføre at viktige miljøverdier går tapt. Grunnlaget for å gi dispensasjon må vurderes nærmere og begrunnes slik at det går tydelig frem hvorfor kommunen eventuelt velger å innvilge en dispensasjon. Samtidig minner vi om at fordelene må være klart større enn ulempene – jf. plan- og bygningslovens § 19-2. Slik vi ser det er fordelene i disse dispensasjonene knyttet til søkerne selv basert på private behov og ønsker. Vi anbefaler at slike plangrep fortrinnsvis tas som en reguleringsendring eller gjennom helhetlig revisjon av kommuneplan/kommunedelplan slik at man får vurdert behovet og fordelene ved en slik arealdisponering i et større perspektiv. Vi vil ellers bemerke at 2 daa er store tomter og at kommunen bør vurdere å redusere tomtestørrelsen av hensyn til den langsiktige arealutviklingen i kommunen. Vi registrerer imidlertid at dette er en tomtestørrelse som det er åpnet for gjennom overordna plan.»

Statsforvalteren tiltrer kommunens vurdering av at fordelene med en dispensasjon ikke anses som klart større enn ulempene, jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Konklusjon

Statsforvalteren har kommet til at kommunens vedtak er gyldig.

Statsforvalteren fatter følgende

vedtak:

Tydal kommunes vedtak av 7. juni 2021 stadfestes

Klagen har ikke ført frem.

Statsforvalterens vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28.

Med hilsen

Elisabeth Holand Sjøli (e.f.)
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Inger Wibe Grut
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rita Hilmo	Berggarden 36	7590	Tydal
Roar Øverås	Sylsjøvegen 13	7590	TYDAL
Toralf Øverås	Berggarden 36	7590	TYDAL
Kirsten Øverås Skott	Mellomriksveien 897	7370	Brekkebygd
Kjell Ove Øverås	Dørumveien 68	9334	ØVERBYGD

Tydal kommune
Tydalsvegen 125
7590 TYDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Inger Wibe Grut

Vedtak i klagesak - dispensasjon - 188/113 og 188/299 - Tydal kommunes vedtak stadfestes

Statsforvalteren har behandlet klage over vedtak av kommunen om avslag på dispensasjon fra arealformål for oppføring av fritidsbolig på eiendommen 188/299 i Tydal kommune. Statsforvalteren har kommet til at kommunens vedtak er ugyldig fordi saken ikke er godt nok opplyst, jf. forvaltningsloven § 17. Saken sendes tilbake til kommunen for videre behandling.

Sakens bakgrunn

Formannskapet i Tydal kommune behandlet søknad om dispensasjon i møte 7. juni 2021. Søknaden gjaldt «omdisponering av arealformål» fra boligformål til kombinert bolig og fritidsformål, og det ble opplyst at søknaden gjaldt to eiendommer, 188/113 og 188/299. Den første eiendommen er bebyggt med bolighus, garasje og to spikertelt, mens den andre er ubebyggt. Hjemmelshaveren til eiendommene ønsker å overdra sistnevnte ubebygde eiendom til sin datter, som har planer om å oppføre fritidsbolig. Formannskapet avsto søknaden fordi vilkårene for dispensasjon ikke var oppfylt, jf. pbl. § 19-2. Det ble blant annet vist til at en dispensasjon vil kunne skape uheldig presedens for andre saker, og at det mangler boligtomter i området. Kommunen uttalte at den ønsker å legge til rette for en fornuftig sentrumsutvikling i Stugudalen, og for å oppnå dette må det være et utvalg av flere boligeiendommer i området.

Ansvarlig søker Arne Hofsmo ved Selbuhus Industrier AS klagde på vedtaket på vegne av tiltakshaveren Marit Rotvold i brev av 9. juni 2021. Det ble blant annet anført at søknad om dispensasjon ikke vil skape presedens, da flere boliger er omdisponert til fritidsformål i umiddelbar nærhet og innenfor samme reguleringsplan og arealformål. Videre ble det gjort gjeldende at søknader skal behandles likt selv om kommuneplanens arealdel er et styringsverktøy for kommunen, og det ble vist til konkrete saker i området. Søknad om dispensasjon vil ikke medføre tap av natur eller naturverdier da infrastruktur i form av vei, vann, avløp, strøm og bebyggelse allerede er til stede. Vi viser til brevet i sin helhet.

Formannskapet i Tydal kommune besluttet 21. juni 2021 å sende dispensasjonssøknaden på høring. Trøndelag fylkeskommune og Statsforvalteren i Trøndelag frarådet at det ble gitt dispensasjon i sine høringsuttalelser.

Formannskapet i Tydal kommune behandlet klagen i møte 11. oktober 2021, men fant ikke grunnlag for å endre sitt tidligere vedtak. Det ble vist til at det ikke var fremkommet nye vesentlige opplysninger som ga grunnlag for endring av vedtaket. I etterkant av høringsrunden var det heller ikke kommet inn nye momenter fra de regionale myndighetene som ga grunnlag til å innvilge dispensasjon.

Alf Ronny Rotvold kom med bemerkninger til klagebehandlingen på vegne av Marit Rotvold i brev av 21. oktober 2021. Det ble i all hovedsak vist til tidligere fremsatt anførsler. Det ble presisert at det var søkt om "*omdisponering av arealformål*" og ikke oppføring av bolig eller hytte. Dette skal behandles i en senere byggesak. Vi viser til brevet i sin helhet.

Gunnbjørn Berggård, formannsmedlem Tydal Arbeiderparti, kom med bemerkninger til søknadsbehandlingen i brev av 25. oktober 2021. Vi viser til brevet i sin helhet.

Statsforvalterens syn på saken

Statsforvalterens myndighet som klageinstans

Statsforvalteren er klageinstans for kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven, jf. (pbl.) § 1-9 femte ledd, og delegasjonsvedtak fra departementet.

Statsforvalterens myndighet i klagesaken følger av forvaltningsloven (fvl.) § 34. Statsforvalteren kan prøve alle sider av saken, og kan også ta hensyn til nye omstendigheter. Statsforvalteren skal vurdere de synspunkter klageren kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av klageren. Det skal legges stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Statsforvalteren kan stadfeste, oppheve eller fatte nytt vedtak i saken.

Klagefrist og rettslig klageinteresse

Klageren er part i saken og klageberettiget, jf. fvl. § 28. Klagen er levert i tide, jf. fvl. § 29. Vilåårene for å behandle klagen er oppfylt, jf. fvl. §§ 28 – 34.

Regler vedtaket bygger på

Generelt om vedtak i byggesaker

Byggetiltaket kan ikke utføres uten at søknad på forhånd er sendt kommunen og den deretter har gitt tillatelse, jf. pbl. § 20-2. I byggesaken vurderer kommunen byggetiltaket opp mot arealplaner og kravene til tiltaket i lovgivningen, se særlig pbl. kap. 29. Er tiltaket ikke i strid med disse reglene, eller gjeldende arealplaner, skal det godkjennes, jf. pbl. § 21-4. Vedtak skal være begrunnet, og begrunnelsen skal vise til de regler og nevne de faktiske forhold som vedtaket bygger på, jf. fvl. § 25.

Vurdering av saken

For byggetiltaket gjelder reguleringsplan for Stugudal sentrum, som trådte i kraft 2. juli 2009. Det aktuelle området er regulert til boligformål. Planen med bestemmelser er rettslig bindende, jf. pbl. § 12-4.

I denne saken er det søkt om «*omdisponering av arealformål*». I selve søknaden vises det til to eiendommer, 188/113 og 188/229, hvorav den førstnevnte er bebygd med blant annet bolighus. Den andre er ubebygd. Statsforvalteren finner det uklart hvorfor den bebygde eiendommen også er omfattet av søknaden. I så fall må det dreie seg om søknad om bruksendring for bebyggelsen på eiendommen, siden den allerede er bebygd med et bolighus. De øvrige opplysningene i saken tilsier imidlertid at søknaden i realiteten kun gjelder den ubebygde parsellen 188/299, hvor det ønskes å oppføre en fritidsbolig.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at man ikke kan endre arealformålet for en eiendom gjennom dispensasjon. Det kan kun gjøres gjennom endring av plan. En dispensasjon fra arealformålet må videre knyttes opp mot et konkret tiltak, som i dette tilfellet ville vært oppføring av fritidsbolig på den ubebygde parsellen 188/229, og eventuelt bruksendring av bygget på den bebygde parsellen 188/113. I denne saken er ikke dispensasjonssøknaden knyttet opp mot et konkret tiltak, det presiseres eksplisitt at det ikke søkes om oppføring av fritidsbolig. Kommunen har behandlet dispensasjonssøknaden og vurdert hvorvidt vilkårene i pbl. § 19-2 er oppfylt, selv om søknaden ikke er knyttet opp mot et konkret tiltak, og dette anses for å være en rettsanvendelsesfeil.

Uten at det har avgjørende betydning for saken, vil Statsforvalteren også kommentere det at kommunen skriver følgende i deres behandling av klagen:

«Tydal kommune har gjennom vedtaksnr. 136/19, etter myndighet delegert fra utvalg miljø og samfunn, gitt tillatelse til fradeling av teig som tilleggstomt til gnr. 188 bnr. 113. Vedtakets ordlyd er som følger: «I henhold til plan- og bygningslovas § 20-1 m, gis det samtykke til fradeling av tilleggstomt til 188/113 (eier Marit Rotvold) fra tomt 188/1 (eier Paul Græsli) med ca 1400 m² i henhold til kart vedlagt søknad.» Det fremkommer her klart at gnr. 188 bnr. 299 er tiltenkt som tilleggstomt for gnr. 188 bnr. 113. Bakgrunnen for behovet for tilleggstomt den gangen var begrunnet med at deler av eksisterende bygg til gnr. 188 bnr. 113 lå på naboeiendommen, og at det var behov for tilleggsareal for dette. Vedtaket ble heller ikke av søker påklaget, da det ivaretok formålet med få eksisterende bygg over på egen eiendom.»

Den uttaler også i vedtaket at:

«Sistnevnte eiendom er tilleggstomt til gnr. 188 bnr. 113 og kan ikke deles fra uten spesiell tillatelse.»

Statsforvalteren stiller seg uforstående til kommunens tolking av regelverket knyttet til fradeling slik det er omtalt i saken. «*Tilleggstomt*» er ikke et begrep i juridisk forstand, og har ingen juridisk forankring. Etter at en parsell er fradelt, kan denne fritt utnyttes av eierne av tomten, i tråd med gjeldende arealplaner og reglene i plan- og bygningsloven. Det er uklart hva kommunen mener med at parsellen ikke kan «*deles fra uten spesiell tillatelse*». Slik saken fremstår for Statsforvalteren, er parsellen 188/299 allerede fradelt til boligformål, og det er derfor ikke nødvendig med et nytt fradelingsvedtak. Hjemmelshaveren kan fritt disponere og omsette denne eiendommen uten at det kreves ny søknad om fradeling.

Både faktum i saken, og kommunens forståelse av regelverket, fremstår for Statsforvalteren som så uklar at saken ikke kan anses å være tilstrekkelig opplyst etter fvl. § 17. Det er klart at feilen kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. fvl. § 41. Saken må på denne bakgrunn oppheves, og sendes tilbake til kommunen for videre behandling.

Før søknaden vurderes på nytt, må det klarlegges hvilken eiendom søknaden retter seg mot. Dispensasjonssøknaden må også konkretiseres slik at den retter seg mot et konkret tiltak, i dette tilfellet oppføring av fritidsbolig. Dersom søknaden også gjelder den bebygde eiendommen 188/113, må det klarlegges hvorvidt det dreier seg om en søknad om dispensasjon for bruksendring av bygget.

Konklusjon

Statsforvalteren har kommet til at kommunens vedtak er ugyldig.

Vedtaket oppheves. Saken sendes tilbake til kommunen for videre oppfølging. Spørsmål om videre saksgang må rettes til kommunen.

Statsforvalteren fatter følgende

vedtak:

Tydal kommunes vedtak av 7. juni 2021 oppheves fordi det er ugyldig,

Klagen har ført frem.

Statsforvalterens vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28.

Med hilsen

Elisabeth Holand Sjøli(e.f.)
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Inger Wibe Grut
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SELBUHUS INDUSTRIER AS	Selbuvegen 817	7580	SELBU
Marit Rotvold	Stugguvollmovegen 2	7590	TYDAL

Varslingsrutiner - orientering til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

02/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/218 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Intern varsling - skjema

Intern varsling - oppfølgingsskjema

Etiske retningslinjer vedtatt av kommunestyret 03.11.2016

Orientering til kontrollutvalget - varslingsrutiner

Saksopplysninger

På kontrollutvalgets møte 11. november 2021 ble det under sak 26/21 Eventuelt, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om varslingsrutiner.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om en orientering om rutiner og håndtering av varsler til kommunen.

Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 24.02.2022.

Kontrollutvalgets sekretariat har i brev av 15.12.2021 bedt kommunedirektøren om å gi kontrollutvalget en orientering om varslingsrutiner.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat viser til kommunedirektørens orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Intern varsling (skjema)

Rutine for varsling og oppfølging	HMS-systemet i Tydal kommune
Intern varsling	
1. Der er ønskelig at ansatte varsler om kritikkverdige forhold 2. Varslingen skal være forsvarlig. Varsling via fastlagt skjema er forsvarlig. 3. Det skal ikke skje gjengjeldelse som følge av varslingen. 4. Varsling i samsvar med varslingsplikt, eller varsling til tilsynsmyndigheter eller annen offentlig myndighet, er også alltid forsvarlig. 5. Varsling bør primært leveres til nærmeste overordnede eller verneombud/tillitsvalgt. 6. Varsling kan også leveres til kommunens sentrale varslingsordning. Denne består av hovedverneombud og ordfører. Disse har da ansvar for å følge opp saken og ta opp aktuelle spørsmål med rette vedkommende. 7. Varsling bør primært underskrives med navn. Det gir bedre muligheter for oppfølging av saken og tilbakemelding til varsler. Det er likevel anledning til å varsle anonymt. 8. Dersom varslingen er underskrevet, skal mottaker gi tilbakemelding innen 14 dager. 9. En varsling vil bli håndtert i medhold av offentlighetslovens og forvaltningslovens bestemmelser. En varsling vil være et internt dokument som kan unntas fra offentlighet etter § 5 i offentlighetsloven.	
Jeg ønsker å varsle om følgende kritikkverdige forhold:	
Jeg mener følgende bør gjøres (dersom varsler ønsker å komme med forslag):	

Varslet av: _____ Dato: _____

☐ Jeg ønsker å være anonym

Intern varsling – oppfølging (skjema)

Rutine for varling og oppfølging		HMS-systemet i Tydal kommune
Intern oppfølging		
Trinn	Oppfølging av forholdet	Dato
1.	Varsel mottatt av	
2.	Undersøkelse gjennomført	
3.	Konklusjon	
4.	Tilbakemelding gitt til varsler	
5.	Nødvendig informasjon gitt til den eller de det er varslet om	
6.	Tiltak	
7.	Videre oppfølging planlagt	
8.	Videre oppfølging gjennomført	

ETISKE RETNINGSLINJER FOR FOLKEVALGTE OG ANSATTE I TYDAL KOMMUNE

Vedtatt av kommunestyret 03.11.2016, sak 92/16.

FORMÅL

Tydal kommunes oppgave er å arbeide for fellesskapets beste. Som forvaltere av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til folkevalgte og ansattes etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen. Innbyggernes tillit er avhengig av de folkevalgte og ansattes redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet.

Disse etiske retningslinjene skal bidra til bevisstgjøring og oppfordre til etisk skjønn, blant annet i forhold til å bruke myndighet med varsomhet og forstand og opptre redelig og ærlig. De etiske retningslinjene kan ikke fravikes med begrunnelse i ensidige økonomiske hensyn.

Det er hver enkeltes ansvar å etterleve retningslinjene. Dersom det er tvil om omfanget av reglene bør spørsmålet drøftes med nærmeste leder. Retningslinjene gjelder for alle folkevalgte, ansatte i Tydal kommune, konsulenter og andre som har avtale om å utføre arbeid for kommunen.

Ansatte og folkevalgte skal være seg bevisst sin rolle som kommunalt tilsatt/ombud i alle sammenhenger.

RESPEKT FOR MENNESKEVERDET OG OMGIVELSENE

Folkevalgte og ansatte skal jobbe for likebehandling og gjennom sin dialog med folk sørge for at det oppstår gjensidig respekt. Folkevalgte og ansatte skal ikke opptre på en måte som skader kommunens renommé.

Ved all utøvelse av myndighet, skal miljøhensyn og hensynet til en bærekraftig utvikling vektlegges.

Mobbing og/eller diskriminering skal ikke forekomme. Folkevalgte og ansatte har et ansvar for å gripe inn eller varsle nærmeste leder dersom de oppdager mobbing/diskriminering på

arbeidsplassen. Dersom ansatte mener at det er nærmeste leder som opptrer uakseptabelt skal saken om nødvendig bringes til neste overordnet.

LOJALITET

Folkevalgte og ansatte plikter lojalt å overholde lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet. Ansatte skal forholde seg lojalt til vedtak som er truffet. Dette medfører imidlertid ikke noen plikt til å følge pålegg om å gjøre noe ulovlig.

ÅPENHET

Tydal kommune skal praktisere møteoffentlighet og meroffentlighet.

Ansatte og folkevalgte i Tydal kommune skal tilstrebe åpenhet og tillit i all sin virksomhet. Kun i de tilfeller der opplysninger vil stride mot andre lover om personvern og andre lovfestede interesser, kan det praktiseres en skjerming av opplysninger og hel/delvis lukking av møter.

YTRINGSKLIMA

Den enkelte folkevalgte og ansatte har ansvar for å bidra til at det skal være et godt og åpent ytringsklima i Tydal kommune. I dette ligger at det skal være rom for alle tilbakemeldinger.

KOMMUNIKASJON

Enhver skal aktivt hindre at taushetsbelagte opplysninger gjøres kjent for uvedkommende. Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må respekteres og ikke brukes til personlig vinning.

Kommunen har en aktiv opplysningsplikt. All informasjon som gis i forbindelse med virksomhet for kommunen, skal være korrekt og pålitelig og ikke med hensikt gis tvetydig formulering. Ved all bruk av elektronisk kommunikasjonsutstyr, skal kommunens databrukeravtale følges.

Det vises til pressereglement og reglement for bruk av sosiale media.

FORVALTNINGSPRAKSIS

Folkevalgte og ansatte skal være seg bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. De skal derfor ta aktiv avstand fra og bekjempe enhver uetisk forvaltningspraksis.

INTERESSEKONFLIKT. (JFR. STYREVERVREGISTERET)

Kommunens folkevalgte og ansatte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser. Dette kan også gjelde tilfeller som ikke omfattes av forvaltningslovens og kommunelovens habilitetsbestemmelser. Dersom personlige interesser kan påvirke *avgjørelsen* i en sak en har faglig ansvar for eller for øvrig deltar i behandlingen av, skal en ta dette opp med overordnende.

Eksempler på slike mulige interessekonflikter kan være:

- Forretningsmessige forhold til tidligere arbeidsgiver eller arbeidskolleger.
- Familiære og andre nære sosiale forbindelser.
- Lønnet bierverv som kan påvirke ens arbeid i kommunen.
- Engasjement i interesseorganisasjoner eller politisk virksomhet som berører forhold som den enkelte arbeider med i kommunen.
- Personlige økonomiske interesser som kan føre til at vedkommende medarbeider kommer i en konkurransesituasjon eller lojalitetskonflikt i forhold til kommunens virksomhet.

Tydal kommune er tilknyttet www.styrevervregisteret.no . Alle folkevalgte samt ansatte med beslutnings- og/eller innstillingsmyndighet oppfordres til å registrere sine økonomiske og andre interesser i registeret.

GAVER

Folkevalgte og ansatte i kommunen skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke, eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelse eller vedtak.

Folkevalgte og ansatte må verken på egne eller andres vegne motta eller legge til rette for å motta, gi eller tilby gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse som er egnet til å påvirke mottakerens tjenestehandlinger på en utilbørlig måte.

Vurderingen av om en ytelse er egnet til å påvirke tjenestehandlinger på en utilbørlig måte, vil være en helhetsvurdering der det blant annet må legges vekt på hvem som gir eller tilbyr

ytelsen, hvilken stilling og hvilke fullmakter den som tilbys ytelsen har, verdien av ytelsen, i hvilken sammenheng og til hvilket tidspunkt ytelsen gis eller tilbys. Spesielt skal det vektlegges med hvilken hensikt ytelsen gis eller tilbys.

INNKJØP

Ved innkjøp skal anskaffelsesreglene i Økonomireglementet og Etiske retningslinjer for anskaffelser i Værnesregionen følges.

REPRESENTASJON ETC.

Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling.

Graden av slik oppmerksomhet må imidlertid ikke utvikles slik at den påvirker beslutningsprosessen, eller kan gi andre grunn til å tro det. Unntak gjelder der folkevalgte og ansatte deltar på møter/samlinger i regi av departementet, KS osv. eller i egenskap av å være kommunens representant i styret etc.

Reiseutgifter som kommunens representant eller i faglig sammenheng skal dekkes av kommunen.

Folkevalgte og ansatte skal ikke akseptere fritidsreiser betalt av private bedrifter, organisasjoner og lignende som de har kontakt med på vegne av kommunen.

FORVALTNING AV KOMMUNALE AKTIVA

Med kommunens aktiva menes budsjettmidler, bygninger, biler, maskiner, elektronisk utstyr og lignende.

Folkevalgte og ansatte plikter å bruke og ta vare på kommunens aktiva på den mest økonomiske og rasjonelle måte, og skal ikke misbruke eller sløse med kommunens midler.

Der det finnes retningslinjer/vedtak for bruk av slike aktiva skal disse retningslinjene følges.

Bruk av kommunens aktiva til private formål kan bare skje i samsvar med fastsatte retningslinjer/vedtak. Hvis det ikke finnes retningslinjer må bruken godkjennes av leder.

VURDERINGER OG AVKLARINGER

I de tilfeller hvor folkevalgte og ansatte føler at det er behov for å få vurdert hvorvidt de holder seg innenfor de vedtatte etiske retningslinjer i konkrete saker, så tas spørsmålet opp med nærmeste overordnede.

ANSVAR

Kommunestyret har det overordnede ansvar for etterlevelse av de etiske retningslinjene.

Rådmannen har det overordnede administrative ansvar for etikkarbeidet i kommunen.

Ansvaret for etterlevelse av de etiske retningslinjene skal forankres i lederansvaret for hver enhet. Det er et ledelsesansvar å informere sine medarbeidere om de etiske retningslinjene, samt sørge for at de etiske retningslinjene blir fulgt opp. Lederne skal gå foran med et godt eksempel og være seg bevisst at deres atferd danner grunnlag for den etiske standarden som vil gjelde.

BRUDD PÅ RETNINGSLINJENE

Ved brudd på retningslinjene skal følgende rutine følges:

- Den nærmeste overordnede tar opp regelbruddet med den enkelte (tjenestevei).
- Første trinn er muntlig irettesettelse.
- Andre trinn er skriftlig advarsel.
- Etter to advarsler innen samme område vurderes oppsigelsessak.
- Politianmeldelser foretas når bruddet er av en slik art at det vil være nødvendig.

Tydal kommune
Rådhuset
7590 TYDAL

Vår saksbehandler: Eva J. Bekkavik, tlf. 468 51 950

E-post: eva.bekkavik@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 20/218-3

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 15.12.2021

Orientering til kontrollutvalget - varslingsrutiner

På kontrollutvalgets møte 11. november 2021 ble det under sak 26/21 Eventuelt, vedtatt å be kommunedirektøren om en orientering om varslingsrutiner.

Kontrollutvalget fattet enstemmig følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber om en orientering om rutiner og håndtering av varsler til kommunen.

Orienteringen gis på kontrollutvalgets møte 24.02.2022.

Under henvisning til kontrollutvalgets vedtak i sak 26/21, ber vi herved om at kommunedirektøren i Tydal kommune orienterer på kontrollutvalgets møte 24.02.2022.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Eva J. Bekkavik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Kopi til:
Kontrollutvalgets leder
Ordfører

Forvaltningsrevisjonsrapport kompetanse og kapasitet i kommuneledelsen

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

03/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/460 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport om kompetanse og kapasitet til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp anbefalingene i rapportens pkt. 5.2.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 10.08.2022.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport kompetanse og kapasitet

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og kommunestyret har i sin vurdering av risiko og vesentlighet i Tydal kommune vurdert organisering og effektivitet som et viktig område å se nærmere på i 2021. Kontrollutvalget bestilte en forvaltningsrevisjon med tema kompetanse, kvalitet og effektivitet i kommunens stabsfunksjoner på sitt møte 12. november 2020 (sak 24/20). På utvalgets møte 25. februar 2021 (sak 2/21) ble bestillingen spisset ytterligere:

Forvaltningsrevisjonen skal omfatte kommunedirektør, personal og sektorledernivå, videre skal revisjonen omfatte ledelseskompentanse, kvalitet, sårbarhet, personalarbeid og saksbehandling til politisk nivå.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i perioden mai 2021 til februar 2022.

Revisjon Midt-Norge SA har på bakgrunn av bestillingen fra kontrollutvalget formulert følgende problemstillinger for prosjektet:

1. Har kommunen tilfredsstillende kompetanse og kapasitet blant ledergruppen til å drifte administrasjonen og personalarbeid forsvarlig?
2. Har kommunen etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig saksforberedelse av politiske saker og iverksettelse/oppfølgning av disse?

Revisjonens konklusjon

Kommunens administrative ledergruppe har relevant utdanning, lederfaring eller lederutdanning og relevant yrkeserfaring. Revisors vurdering er derfor at det er tilfredsstillende kompetanse i ledergruppen.

Sektorlederne har ulikt antall ansatte å fordele arbeidsoppgavene på, og noen er mer presset enn andre. Felles for disse er at de ønsker seg mer tid til utviklingsoppgaver. Særlig er det utfordrende for sektorlederen i 50 prosent stilling.

Kapasiteten til administrativ ledelse er i stor grad påvirket av samspillet opp mot politisk nivå. Her er revisors vurdering at det ikke er jobbet godt nok med rolleforståelse, gjensidig tillit, åpenhet for gjensidig konstruktiv kritikk og åpen samtale om relasjonens kvalitet. I januar 2022 forteller både administrasjon og ordfører revisor at samarbeidet stadig bedrer seg, noe som er positivt. Kommunen som helhet vil ha god nytte av å skape et bedre samarbeidsklima.

Når det gjelder saksforberedelse og iverksettelse av politiske saker er revisors vurdering at kommunen har system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig forberedelse av politiske saker og iverksettelsen av disse.

Revisors anbefaling

- Ivaretar den gode dialogen videre
- Gjennomfører del to av politikeropplæringen, med deltakelse fra både politikere og administrasjon.

Anna K. Dalsslåen, oppdragsansvarlig revisor, vil presentere rapporten i dagens møte.

Vurdering og konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat mener at revisor har svart ut problemstillingene som var satt for forvaltningsrevisjonen.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisors anbefalinger følges opp av kommunedirektøren.

Kompetanse og kapasitet

Endelig rapport

Tydal kommune

Februar 2022

FR1152

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Tydal kommunes kontrollutvalg i perioden mai 2021 til februar 2022.

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2 punkt c. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger¹.

Revisjonsteamet har bestått av oppdragsansvarlig Anna Dalslåen, prosjektmedarbeider Marit Ingunn Holmvik, og kvalitetssikrere Anna Ølnes og Hanne Marit U. Bjerkkan. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Tydal kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRFs² standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet. En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter finnes på vår hjemmeside www.revisjonmidt norge.no.

Levanger, 14.02.2022

Anna Dalslåen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

¹ Kommuneloven § 23-3, 1.ledd

² Norges Kommunerevisorforbund, www.nkrf.no

SAMMENDRAG

Revisor har i forvaltningsrevisjonen «Kompetanse og kapasitet» i Tydal kommune undersøkt om kommunen har tilfredsstillende kompetanse og kapasitet i ledergruppen til å drifte administrasjonen og personalarbeidet forsvarlig. Videre om kommunen har etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig saksforberedelse av politiske saker og iverksettelse/oppfølging av disse.

Gjennom dokumentgjennomgang og intervjuer med politisk og administrativ ledelse har revisor funnet at:

- Det er tilfredsstillende kompetanse i ledergruppen.
- Det varierer hvor mange tjenestelede/ansatte sektorlederne har å samarbeide med.
- Felles for alle sektorlederne er det at de ønsker seg mer tid til utviklingsoppgaver.
- Det er ikke jobbet godt nok med rolleforståelse, gjensidig tillit, åpenhet for gjensidig konstruktiv kritikk og åpen samtale om relasjonens kvalitet mellom politisk og administrativ ledelse.
- I januar 2022 forteller både administrativ ledelse og ordfører til revisor at samarbeidet stadig bedrer seg, noe som er positivt.
- Kommunen har system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig forberedelse av politiske saker og iverksettelsen av disse.

INNHOLDSFORTEGNELSE

Forord	2
Sammendrag.....	3
Innholdsfortegnelse	4
1 Innledning.....	5
1.1 Bestilling	5
1.2 Problemstillinger	5
1.3 Metode	5
1.4 Organisering av kommunen.....	6
2 Kompetanse og kapasitet	7
2.1 Problemstilling	7
2.2 Revisjonskriterier	7
2.3 Kompetanse	7
2.3.1 Kompetanse i administrativ ledelse	8
2.4 Kapasitet	8
2.4.1 Sektorledernes oppfatning av egen kapasitet.....	9
2.4.2 Samspill internt	9
2.4.3 Samarbeid med politisk nivå	10
2.5 Vurdering.....	12
3 Forberedelse og iverksettelse av politiske saker.....	15
3.1 Problemstilling	15
3.2 Revisjonskriterier	15
3.3 Funn.....	15
3.3.1 Forberedelse av politiske saker.....	15
3.3.2 Realisme i vedtak.....	16
3.3.3 Iverksettelse og oppfølging av vedtak	16
3.4 Vurdering.....	17
4 Høring	19
5 Konklusjoner og anbefalinger	20
5.1 Konklusjon.....	20
5.2 Anbefalinger	20
Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	22
Vedlegg 2 – Høringssvar	26

1 INNLEDNING

I dette kapittelet gjennomgår vi bestilling, problemstillinger og bakgrunn for prosjektet.

I rapporten brukes begrepet «administrativ ledelse» om kommunedirektørens ledergruppe. Begrepet «kommunal ledelse» er et samlebegrep for administrativ og politisk ledelse.

1.1 Bestilling

Med bakgrunn i Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024, bestilte kontrollutvalget i Tydal kommune en forvaltningsrevisjon med tema kompetanse og kapasitet i kommuneledelsen. Kontrollutvalget vedtok 20.05.21, sak 9/21 prosjektplanen.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger vil bli besvart i rapporten:

1. Har kommunen tilfredsstillende kompetanse og kapasitet i ledergruppen til å drifte administrasjonen og personalarbeidet forsvarlig?
2. Har kommunen etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig saksforberedelse av politiske saker og iverksettelse/oppfølging av disse?

1.3 Metode

Datainnsamlingen er i hovedsak gjennomført gjennom dokumentgjennomgang og intervju.

Dokumenter som er gjennomgått er i all hovedsak blitt tilsendt revisor fra kommunen ved forespørsel. Det er gjennomgått flere reglement, rutiner og maler for politisk saksbehandling. Flere av dokumentene er politisk vedtatt, og gir dermed revisor innblikk i hva politikerne ønsker. I problemstilling to er det relevant å belyse hvordan systemet for utarbeidelse av sak til politisk behandling foregår, og det har derfor vært nyttig å se hvilke maler, rutiner og veiledere kommunens ansatte har i dette arbeidet.

Det er gjennomført til sammen åtte individuelle intervju med kommunedirektør, ordfører og sektorledere. De individuelle intervjuene er gjennomført for å samle et spenn av synspunkter på kompetanse og kapasitet. Oppstartsmøte ble gjennomført med daværende konstituert kommunedirektør, nå økonomisjef, og personalrådgiver. Det er videre gjennomført et gruppeintervju med ledergruppa. Gruppeintervju som metode gir revisor mulighet til å observere gruppedynamikken, noe som var ønskelig i dette prosjektet. Gruppeintervjuet ga også ledergruppa mulighet til å i fellesskap gi revisor informasjon, noe vi oppfattet underveis i prosjektet at de ønsket. Med unntak av oppstartsmøtet er alle intervjuene gjennomført fysisk.

I etterkant av alle intervjuer er utkast til referat tilsendt informantene for gjennomlesing og godkjenning. Informantene har gjennomgått referatene og gjort de endringer som trengs for at referatene skal være dekkende for intervjuene. Det er de gjennomgåtte og godkjente referatene som er brukt som datagrunnlag for denne rapporten. I noen tilfeller har informantene kommet med oppdatert referat i etterkant av opprinnelig verifiseringsrunde. Revisor har da brukt den nyeste versjonen i rapporten.

Det er ikke gjennomført observasjon av kommunestyremøte grunnet smittesituasjonen. Å delta i et kommunestyremøte, enten fysisk eller via digitale plattformer, kunne ha gitt revisor en mulighet til å danne sin egen mening om hva som foregår i kommunestyremøtene, basert på egne observasjoner. Det ble det dessverre ikke mulighet til i gjennomføringen av dette prosjektet.

Revisor mener at de ulike informantenes informasjon utfyller hverandre, og at deres ulike roller og opplevelser har gitt oss et godt innblikk i kommuneledelsens kompetanse og kapasitet i Tydal kommune.

1.4 Organisering av kommunen

Tydal kommunes ledergruppe består av kommunedirektør, økonomisjef, næringssjef, sektorleder teknikk og miljø, sektorleder oppvekst og sektorleder helse og omsorg. I tillegg til kommunedirektørens stab består sentraladministrasjonen av servicekontor, personal og næringssjef.

Kommunedirektørens stab har ukentlige ledermøter. Det er kommunedirektøren som leder møtene og som har ansvar for sakliste. Saker kan meldes inn av de andre deltakerne. Hva som er tema for møtene varierer, men det er noen saker som blir tatt opp regelmessig, som HMS/sykefravær, økonomi, sektorinformasjon og rekruttering/personal.

Sektorene er organisert i tjenester med egne tjenesteledere. Kommunedirektøren har personalansvar for sektorlederne, sektorlederne har personalansvar for tjenestelederne, og tjenestelederne har personalansvar for øvrige ansatte ute på avdelingene.

Personalkonsulenten jobber med utvikling, følger opp arbeidsmiljøutvalg, lønnsfastsetting og ansettelser.

Tjenesteledermøte gjennomføres hver 4. uke, hvor kommunens tjenesteledere på tvers av sektorene møtes. Hovedstillitsvalg møter også her.

2 KOMPETANSE OG KAPASITET

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Har kommunen tilfredsstillende kompetanse og kapasitet blant ledergruppen til å drifte administrasjonen og personalarbeidet forsvarlig?

2.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- Kommunens administrative ledelse bør ha en samlet kompetanse som styrker arbeidet.
- Kommunedirektøren bør oppmuntre og legge til rette for videreutvikling av administrativ ledelse.
- Administrativ og politisk ledelse bør jobbe aktivt for å oppnå forståelse for hverandres roller.
- Det bør være gjensidig tillit mellom administrativ og politisk ledelse.
- Det bør det være åpenhet for gjensidig konstruktiv kritikk og en åpen diskusjon om relasjonens kvalitet mellom politisk og administrativ ledelse

Utlædningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1

2.3 Kompetanse

Informantene mener at kommunen har god oversikt over hvilken kompetanse som finnes i organisasjonen.

I Tydal kommune skal alle arbeidstakere legge inn kompetansen sin i HRM- systemet³. Dette har kommunen brukt aktivt i forbindelse med pandemien i tilfeller der det har vært behov for å flytte på ansatte.

Tydal kommune er en liten organisasjon som ikke har forutsetninger for å inneha alle typer kompetanse. Kommunedirektøren mener de er flinke til å innhente kompetanse når det er behov. Hun viser til at kommunen ikke har egen juridisk kompetanse, men kjøper slike tjenester

³ Kommunens system for personalledelse

fra Værnesregionen og KS-advokatene. Når de trenger juridisk bistand forbindelse med vannkraft-saker kjøper de bistand fra et privat advokatfirma. Kommunen støtter seg videre på andre aktører for annen kompetanse. For eksempel samarbeider Tydal kommune med nabokommunen om landbrukskompetanse.

2.3.1 Kompetanse i administrativ ledelse

Kommunedirektøren har både lederutdanning og lang ledererfaring fra forskjellige instanser. Alle sektorlederne har minimum bachelorgrad som er relevant for sin sektor. Alle sektorlederne har, eller tar, utdanning i ledelse, og flere av dem har ledererfaring fra tidligere stillinger. Stabsfunksjonene økonomi, næring og personal er dekket av ansatte med utdanning i og erfaring fra det aktuelle fagfeltet.

Flere av sektorlederne har trukket fram at de blir oppfordret til å ta videreutdanning, både innen fagfeltet sitt og ledelse. Siden 2019 har 3 av sektorlederne gjennomført utdanning på høyskolenivå. En av sektorlederne studerer økonomi og administrasjon mens arbeidet med forvaltningsrevisjonen pågår. To av sektorlederne fortalte revisor at de kunne tenke seg å ta mer utdanning etter hvert, men at de per dato ikke hadde kapasitet til dette.

Det er gjennomført en ekstern analyse av ledergruppens sammensetning av personlighetstyper. Denne viste at de utfyller hverandre, med ulike typer personligheter. Det etterlyses av enkelte at dette kunne vært utnyttet mer systematisk i etterkant av analysen.

2.4 Kapasitet

Med unntak av sektorleder oppvekst, er alle i kommunedirektørens ledergruppe ansatt i 100 prosent stilling. Sektorleder oppvekst er imidlertid ansatt i en 50 prosent stilling som sektorleder, og 50 prosent stilling som inspektør på skolen. En forvaltningsrevisjon fra 2018⁴ påpekte at det er problematisk å organisere oppvekstområdets ledelse slik.

Sektorlederne skal jobbe overordnet og sørge for utvikling av kommunen. De har ulikt omfang av ansatte i sektorene sine, og også svært ulikt antall ansatte de har direkte personalansvar for. En av sektorlederne har direkte personalansvar for 7 ansatte, mens en annen kun har personalansvar for en tjenesteleder.

⁴ Revisjon Midt-Norge SA (2018) «Tydal barne- og ungdomsskole. Ressursbruk, tidlig innsats og tilpasset opplæring» <http://www.konsek.no/wp-content/uploads/2016/04/0010-Vedlegg-Endelig-rapport.pdf>

2.4.1 Sektorledernes oppfatning av egen kapasitet

Alle lederne er generalister og jobber med driftsoppgaver samtidig som de skal arbeide med utviklingsoppgaver. En samlet ledergruppe sier til revisor at det tidvis kan være utfordrende å ha nok fokus på utvikling samtidig som de er nødt til å opprettholde en forsvarlig drift.

Sektorleder oppvekst opplever det som utfordrende å ha 50 prosent stilling som sektorleder. Rent praktisk gjør hun det slik at de dagene hun er på rådhuset er hun i rollen som sektorleder, og på skolen er hun undervisningsinspektør. Ifølge sektorlederen er utfordringen å se det helhetlige bildet, og hun savner å kunne gå i dybden. Hun følger opp oppgavene sine, men er avhengig av å måtte prioritere. Dette fører til at hun ikke alltid får satt seg så godt inn i saker til blant annet ledermøter som hun kunne tenkt seg. Utviklingsoppgaver går bra, men sier generelt at hun har nok å holde på med, og at det kan være en utfordring å få tatt ut all ferie.

Sektorleder teknikk og miljø opplever at det er mye å gjøre, og skulle gjerne fulgt opp personalarbeidet bedre. Han opplever at det samarbeides på tvers i sektoren og at det er gode støttespillere innad i sektoren.

Næringssjefen har arbeidsoppgaver innen næringsoppfølging. Noen av arbeidsoppgavene innen næring er saksbehandling av søknader til nærings- og omdømmefondet, saksbehandling av søknader til statlige ordninger der det administrative ansvaret er lagt til kommunene, utviklings- og tilretteleggingstiltak for næringslivet, markedsføring, rapportering, budsjettansvar, rapportering, m.fl. Næringsfondet har mange søknader, og til tider kan det være utfordrende å utføre andre oppgaver fordi behandlingen av søknadene tar mye av næringssjefens tid.

Kapasiteten til sektorleder helse og omsorg varierer. Hun beskriver det slik at hun er involvert på mange nivå og plan, og skal følge opp prosesser både i og utenfor kommunen. Eksempelvis er det en utfordring å få satt seg ned for å utarbeide helse- og omsorgsplan, og lignende utviklingsarbeid som krever omfattende prosess og stort, ensidig fokus over tid. Daglige driftsoppgaver går foran.

2.4.2 Samspill internt

I en liten kommune som Tydal er det viktig at samarbeidet mellom lederne fungerer godt for å få utnyttet kapasiteten i gruppa maksimalt. En viktig del av dette er å vite hvordan hverandres roller fungerer. I gruppeintervju sier lederne at de har god oversikt over hverandres roller. De benytter seg av hverandre, og hverandres kunnskap. I individuelle intervju kommer det imidlertid fram at de fagspesifikke oppgavene er noe sektorlederne, og fagsjefene må gjøre

selv. Enkelte savner flere ansatte i stabsfunksjoner de kan støtte seg på, og benytter nå tjenestelederne sine i tillegg til personalrådgiver og økonomisjef.

I individuelle intervju har revisor blitt fortalt at ledergruppa har strevd med å finne ut hvordan de best mulig skal dra samme retning. Det er blitt påpekt at samspillet internt er påvirket av samspillet opp mot politisk nivå, og det har tidvis vært krevende (mer om dette i kapittel 2.4.3). I januar 2022 fortalte ledergruppa i gruppeintervju at de mener Covid19-pandemien har gjort det enda mer nødvendig med samarbeid enn før, noe de mener de har lyktes med. De forteller at det er mulig å være uenige i ledergruppa, og at de er flinke til å skille mellom sak og person. De forteller også at de roser hverandre når det er fortjent.

For en periode har de hatt ledermøter annenhver uke, men velger fra januar 2022 å gå tilbake til ukentlige ledermøter. Dette grepet er gjort for å få enda bedre relasjoner til hverandre, og ivareta den løpende dialogen.

2.4.3 Samarbeid med politisk nivå

En del av arbeidsoppgavene til den administrative ledelsen er å utrede, legge frem, og følge opp saker for politisk nivå. Samspillet med politisk nivå påvirker derfor deres kapasitet.

Politiske møter

Det ble ifølge ordføreren litt «skarpe kanter» i starten av ny kommunestyreperiode, men det har bedret seg noe utover i perioden. Han forteller også at det nye kommunestyret ville veldig mye, og at de kanskje var litt overivrige med tanke på hva som er mulig å rekke over for administrasjonen.

I kommunestyremøtene har det forekommet at noen har kommet med uheldige uttalelser om andre. Ordfører har ikke gitt tilsnakk til kommunestyremedlemmer på grunn av språkbruk i kommunestyremøtet, men tar opp slike overtramp med vedkommende i etterkant av møte. Ifølge ordfører har det også hendt at administrasjonen tramper over en strek. Ordfører har tatt opp dette med rette vedkommende. Han mener slik oppførsel skaper uheldige fronter.

Administrasjonen opplever at det til tider er uheldig omtale av ansatte i politiske møter. Administrativ ledelse skriver i felles uttalelse til revisor før jul at det ved flere anledninger har vært overtramp fra enkeltpolitikere med uttalelser om bl.a. manglende kompetanse i administrasjonen. Dette kan ifølge administrasjonen føre til en usikkerhet blant saksbehandlere.

Fra politisk hold har det skjedd at det har oppstått misforståelser omkring de vurderinger som er gjort fra saksbehandlers side, og at det er stilt spørsmål om de vurderinger som er gjort. For

eksempel om administrasjonen har riktig kompetanse til å utrede saken. Samtidig som det blir stilt slike spørsmål, opplever administrasjonen manglende forståelse for nødvendigheten av å leie inn ekstern kompetanse.

I enkelte saker opplever ledergruppa at politikere i større grad enn i tidligere perioder ønsker å styre på et mer detaljert nivå.

Både ordfører og administrasjonen fortalte revisor at enkelte politikere har hatt innvendinger til både saksbehandling og vurderinger. I de fleste tilfellene hvor det er sendt klager til statsforvalteren viser det seg at saksbehandlingen var tilfredsstillende.

På spørsmål om hva politikerne gjør når de ikke er fornøyd med sakspapirene bruker administrasjonen begrepet «utsette sak», mens ordfører sier politikerne har sendt saker tilbake til ny behandling.

Ordfører beskriver forskjellen at når saker sendes tilbake er det for å få utredet noe som blir etterspurt i møte som kan være avgjørende for endelige vedtak. Utsettelse kan være et tiltak som brukes når det har kommet sent høringssvar eller lignende som saksbehandler ikke hadde tilgang til når man skrev saken.

Ordfører forteller at politikerne ønsker at involvering kan skje på andre måter enn slik det er i dag. Det er ønsker om bredere debatter før de store sakene kommer til beslutning. Som en del av politikeropplæringen skulle kommunen ha en gjennomgang fra KS om rollene i en kommune. Dette ble utsatt grunnet pandemien, men skal etter planen gjennomføres i 2022. Både politikere og administrativ ledelse skal delta. Ordfører håper denne gjennomgangen kan hjelpe både politikere og administrasjon med forventningsavklaring.

Både administrativ ledelse og ordfører trekker fram i sine intervjuer med revisor i januar 2022 at administrasjonen og politisk nivå samarbeider bedre enn tidligere i perioden.

Dialog administrativ og politisk ledelse

Ettersom det kun er ordfører som er lønnet politiker i kommunen er det han som er bindeleddet mellom politikk og administrasjon. Ordfører og kommunedirektøren har faste møtepunkter hver uke. Det er ikke alltid de klarer å gjennomføre disse møtene hver uke, men ambisjonen er der.

Administrasjonen ønsker at flere politikere kommer med spørsmål i forkant av politiske møter, enten skriftlig eller at de ringer/kommer innom kontoret. Ordfører mener at dette er urealistisk ettersom de fleste politikere er på jobb i kontortiden.

2.5 Vurdering

Kompetanse i administrativ ledelse

Kommunedirektør, økonomisjef, personalrådgiver og sektorledere har alle utdanning innenfor deres respektive felt. De har også erfaring fra ledelse, eller lederutdanning. Det er positivt at det er gjennomført en kartlegging av personlighetstyper i ledelsen. Ved å kartlegge, og utnytte funnene fra lederanalysen kan kommunens administrative ledelse ut fra egne forutsetninger opparbeide seg gode verktøy for både samarbeid og for det å lede ansatte bedre.

Alle vi har snakket med i den administrative ledelsen trekker frem at det er åpent for å ta videreutdanning, men ingen har kommet med eksempler på at de er direkte oppfordret til å ta et studium eller kurs. Kommunen har ikke en kompetanseplan for administrative ledelse. At halvparten av sektorlederne har gjennomført videreutdanning de siste tre år, viser imidlertid at det kommunens administrative ledelse har mulighet til å videreutdanne seg om de ønsker dette.

Forståelse for hverandres roller

Internt i kommunens administrative ledelse har de etter eget utsagn oversikt og forståelse for hverandres roller. Covid19-pandemien har gjort det enda mer nødvendig å samarbeide enn tidligere, noe de mener de har lyktes med. Noen oppgaver er sektoravhengige og kan ikke delegeres. Intervallet på ledermøter i kommunen har variert i perioden denne forvaltningsrevisjonen har pågått. Revisor mener det er positivt at administrasjonen er fleksible på hvordan de skal løse faste møtepunkter.

Revisor oppfatter at det etter forrige kommunevalg har vært utfordrende for både politisk og administrativ ledelse å «finne formen». Kommunen har ikke gjennomført del to av politikeropplæringen om de ulike rollene. Etter planen blir dette gjort våren 2022.

Det er ulikt syn på når politikerne skal delta i diskusjoner, og i hvilken del av prosessen de skal involveres. Politikk og administrasjon har begge tanker om hvordan oppgaver bør løses, men har så vidt revisor kan se ikke funnet ut hvordan de på best mulig måte skal sikre både politisk deltakelse og faglig skjønn.

Revisor oppfatter at det har vært en utvikling i rolleforståelsen mellom politikk og administrasjon til det bedre. Kommunens ledelse ser positivt på den videre utviklingen.

Revisor vurderer at det ikke har vært jobbet tilfredsstillende med rolleforståelse mellom politisk og administrativt nivå, men det ser ut til at det går riktig vei.

Gjensidig tillit

Revisor har forståelse for at det er vanskelig å ha tillit til at arbeidet blir respektert når man kan risikere å få uheldig personkarakteristikk i offentlig sammenheng. Det kan også være vanskelig å ha tillit til at prosessene som er gjennomført av administrasjonen er riktig utført om du er ny i rollen som politiker. Når det er, etter ordførers ord, «harde fronter» kan det være utfordrende å opprettholde tillit mellom partene.

Rammebetingelsene for å bygge gjensidig tillit har ikke vært de beste i denne kommunestyreperioden. Ny kommunelov er et moment som gir nye rammebetingelser som kommunen skal operere i. I tillegg har kommunen måttet forholde seg til en pandemi som har tvunget flere møter over på digital platform. Å bygge tillitsbaserte forhold digitalt er utfordrende.

Ordfører har valgt å ta opp uheldige uttalelser med aktuell taler i etterkant av møter, i stedet for å irettesette underveis i møtene. Revisor ønsker å påpeke at møteleder har et særlig ansvar for å skape et trygt forum for alle tilstedeværende i et kommunestyremøte.

De faste møtepunktene mellom kommunedirektør og ordfører kan forstås som et verktøy for å oppnå gjensidig forståelse og tillit.

Mangel på gjensidig tillit kan føre til at kommunen ikke får utnyttet kompetansen og kapasiteten som finnes i administrasjonen. Om det ikke er gjensidig tillit kan dette føre til at både ideer og muligheter glipper.

Kommunens administrative ledelse forteller revisor at samarbeidet fungerer bedre nå enn tidligere i perioden. Ordfører mener at politisk nivå har fått større forståelse for de administrative prosessene en kommune må gjennom. Samlet betyr dette sannsynligvis at den gjensidige tilliten også blir bedre.

Revisor vurderer at kommunen ikke har arbeidet godt nok for å oppnå gjensidig tillit.

Åpenhet for gjensidig konstruktiv kritikk og en åpen diskusjon om relasjonens kvalitet.

Åpenhet for konstruktiv kritikk blir enklere når tonen mellom politikere og administrasjon er god. Det kan være vanskelig å være både åpen for konstruktiv kritikk og å ha en åpen diskusjon om relasjonens kvalitet når det ikke er gjensidig tillit mellom administrativ og politisk ledelse. Etter revisors forståelse er ikke alt som oppfattes som kritikk nødvendigvis ment som det, men

mangel på gjensidig tillit, gjensidig konstruktiv kritikk og åpen diskusjon om relasjonens fordeler og ulemper gjør at samarbeidet ikke får utvikle seg optimalt.

Det er positivt at både politisk og administrativ ledelse mener at samarbeidet har forbedret seg.

3 FORBEREDELSE OG IVERKSETTELSE AV POLITISKE SAKER

3.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Har kommunen etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig forberedelse av politiske saker og iverksettelse/oppfølging av disse?

3.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- Kommunens administrasjon skal ha et system som sikrer at saker som legges frem for folkevalgte organer er forsvarlig utredet.
- Vedtak som treffes av folkevalgte organer, skal iverksettes uten ugrunnet opphold.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

3.3 Funn

3.3.1 Forberedelse av politiske saker

Kommunens planverk er utgangspunkt for all saksbehandling i kommunen, og kommunedirektøren er opptatt av å følge opp vedtatte planer i alle saker som utarbeides.

Saksbehandling til politisk nivå utføres av sektorledere, tjenesteledere og egne saksbehandlere på areal, miljø og byggesak. Alle ansatte med saksbehandlingsansvar får tilbud om kurs i saksbehandling, kurs om det gjeldende lovverk og andre kurs med faglig relevans. Tre av medlemmene i strategisk ledergruppe har gått saksbehandlingskurs. Flere av medlemmene i strategisk ledergruppe har også erfaring med saksbehandling fra andre kommuner. Ordføreren fortalte revisor at sakene etter hans syn i hovedsak er forsvarlig utredet.

Kommunen har ikke en felles rutine for hvordan en sak til politisk behandling skal skrives. I saksbehandlingssystemet finnes en overordnet mal som skal brukes. Selve utformingen av saken ligger i malen, deretter må saksbehandler fylle ut lovkrav osv. Enkelte fagspesifikke politiske saker er det i tillegg utarbeidet egne maler for, særlig på teknikk og miljø. Disse inneholder liste over lovkrav, og innehar standardformuleringer saksbehandler kan benytte seg av.

I oppstartsmøtet ble det sagt at praksis er at sakene skal opplyses på best mulig måte gjennom en faktadel og en vurderingsdel. Det utarbeides deretter en innstilling til vedtak, som skal kunne forstås selvstendig, det vil si uten at det er nødvendig å lese resten av saksframlegget.

Når en sak er ferdig skrevet sendes den til godkjenning. Hvis fagsaksbehandler eller tjenesteleder skriver saken, skal den godkjennes av sektorleder. Hvis sektorleder skriver sak, går saken til godkjenning hos kommunedirektøren.

Det er lovanvendelse, logisk oppbygning og vurderingene som er gjort, som er i fokus når saken er til godkjenning. Kommunedirektøren forteller at det kommer saker til godkjenning som ikke blir godkjent. Disse sendes i retur, med beskjed til saksbehandleren om hva som gjør at saken ikke ble godkjent. Hun benytter imidlertid anledningen til å skryte av saksbehandlerne i kommunen, som etter hennes syn er svært dyktige.

3.3.2 Realisme i vedtak

Ifølge ordfører er politiske vedtak realistiske med tanke på administrasjonens mulighet til oppfølging. Han mener at administrasjonen kan leie inn nødvendig kompetanse, men at kommunen må ha styringen på dette både i omfang og tidshorisont. Han har ikke fått tilbakemeldinger på at vedtak er umulig å følge opp, bare at det er travelt.

Kommunens ledergruppe opplever at det noen ganger kan være en utfordring hvilke forventninger det politiske miljøet har til administrasjonens gjennomføring av oppgaver. Fra administrasjonens side handler det om prioritering, og tid nok til å gjøre et godt og grundig arbeid i stedet for å levere raskt. Det påpekes også fra administrasjonen at kommunen i noen tilfeller er avhengige av en tredjepart, som entreprenør, for realisering av vedtak. Entreprenørens kapasitet vil derfor direkte påvirke tidshorizonten for gjennomføring av vedtak.

3.3.3 Iverksettelse og oppfølging av vedtak

Etter kommunelovens §13 skal saker vedtatt i politisk organ iverksettes uten ugrunnet opphold. Det vil si at administrasjonen skal igangsette prosjekter, sende ut vedtaksbrev til berørte innbyggere og lignende så fort de kan etter at vedtaket er gjort.

Etter at vedtak er fattet er det politisk sekretariat og saksbehandler som følger opp vedtakene. For tiltak som ligger i budsjettet, skjer rapportering gjennom årsregnskapet. All historikk ligger i saksbehandlingssystemet, og der finnes en restanseliste over saker som ikke er ferdige

Sektorleder helse og omsorg forteller at det for hennes område ikke er etablert systematisk rapportering underveis i arbeidet med oppfølging av politiske vedtak som omhandler hennes sektor utover det som rapporteres i tertialrapporter, årsmeldingen og gjennom årsregnskapet.

Sektorleder næring og landbruk rapporterer til formannskapet om næringsfondet. Tertialrapporter og årsregnskap viser en oversikt over hvor mye som er bevilget i løpet av året. Hun har utviklet et eget regneark som viser status for tildeling gjennom næringsfondet, og eventuelt behov for oppfølging.

Sektorleder for teknikk og miljø forteller at vedtatte planer legges inn i planarkivet. For byggesaker varsles tiltakshaver, og kopimottakere mottar kopi av vedtak. Utover dette er det ikke ytterligere oppfølging i enkeltsaker. I utviklingssaker har prosjektleder ansvar for oppfølging av prosjektet i henhold til ramme fra politikerne. Dersom det skjer endringer i prosjektet, settes det opp sak til politisk behandling. Utfall fra en slik sak videreformidles til den ansvarlige for prosjektet, som fortsetter arbeidet etter nye føringer. Framdrift i prosjekt rapporteres normalt gjennom tertialrapporter, mens endelig rapportering av prosjekt som hovedregel rapporteres gjennom årsoppgjøret.

I følge enkelte i administrativ ledelse er det et ønske fra politisk nivå om involvering som går langt inn i administrasjonens ansvarsområde. Dette oppleves til tider både utfordrende, og umulig å etterkomme. Samtidig uttrykker flere at de ønsker at politisk nivå tar kontakt direkte, og tidligere i prosessen, dersom de har spørsmål knyttet til en sak. Ordfører påpeker at det kun er en lønnet politiker i kommunen, og at han derfor blir bindeleddet mellom politikk og administrasjon. Han er opptatt av å videreformidle spørsmål fra både posisjon og opposisjon.

3.4 Vurdering

Forsvarlig utredet.

Det finnes en mal for sak til politisk behandling i saksbehandlingssystemet, men denne er svært overordnet. Det finnes maler for fagspesifikke saker, særlig innenfor sektor teknikk og miljø. Det hadde vært en styrke om også den generelle malen var oppdatert med henvisninger til lovverk.

Kommunen har et system for kvalitetssikring i forkant av utsendelse av saker til politisk behandling. Sektorledernes beskrivelser av gjennomføringen av denne kvalitetssikringen viser etter revisors syn at kommunen ikke bare har system for kvalitetssikring, men også gjennomfører dette i praksis. Det er også en del av kvalitetssikringen at alle ansatte med saksbehandlingsoppgaver får tilbud om saksbehandlingskurs.

Etter hva revisor forstår har det vært uenigheter mellom politisk og administrativ ledelse om prosess, særlig når det kommer til omfattende saker. Det virker på revisor som om kommunen har noe å gå på for å få en tilfredsstillende rutine for gjennomføring av omfattende prosesser.

Det er ønske om økt involvering fra politikernes side, som må forstås uavhengig av kvalitet på saksutredningen.

Det forekommer at saker blir påklaget. I de tilfellene det helt konkret har vært reist tvil om saksbehandlingens kvalitet, har Statsforvalteren i de fleste tilfellene kommentert at lovanvendelsen er riktig, og saksbehandlingen forsvarlig. Revisor mener dette indikerer at saksutredningen er forsvarlig.

Ordførers vurdering er at sakene i all hovedsak er forsvarlig utredet.

Samlet vurderer revisor at kommunen har et system som i stor grad sikrer forsvarlig saksbehandling av saker til politisk behandling.

Iverksette uten ugrunnet opphold

Alle administrativt ansatte som revisor har snakket med forteller i detalj om hvordan de følger opp politiske saker. Saksbehandlingssystemet har en funksjon som viser hvorvidt saker er fullført eller ikke. Inntrykket er at systemet for oppfølging av saker fungerer.

Revisors oppfatning er at kommunens administrasjon gjør så godt de kan, og at politiske vedtak i all hovedsak iverksettes uten ugrunnet opphold.

4 HØRING

Utkast til rapport er sendt på høring til kommunen. Kommunedirektør i Tydal kommune, Heidi Horndalen, svarte 11.02.22 på høringen med høringssvar. **Hele høringssvaret ligger vedlagt i vedlegg 2 til rapporten.**

Rapporten har i tillegg vært på faktaverifisering hos kommunen tidligere i prosessen, kommunedirektøren har hatt anledning til å lese gjennom datadelene av rapporten. I etterkant av denne prosessen ble noen formuleringer endret og feil tatt ut av rapporten.

I etterkant av høring av revisor endret på de feil som er påpekt av kommunedirektøren, i tillegg til å tydeliggjøre skillet mellom politisk og administrativ ledelse i teksten.

5 KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

5.1 Konklusjon

Det er utarbeidet følgende problemstillinger for denne forvaltningsrevisjonen:

1. Har kommunen tilfredsstillende kompetanse og kapasitet i ledergruppen til å drifte administrasjonen og personalarbeidet forsvarlig?
2. Har kommunen etablert system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig saksforberedelse av politiske saker og iverksettelse/oppfølging av disse?

Kommunens administrative ledergruppe har relevant utdanning, lederfaring eller lederutdanning og relevant yrkeserfaring. Revisors vurdering er derfor at det er tilfredsstillende kompetanse i ledergruppen.

Sektorlederne har ulikt antall ansatte å fordele arbeidsoppgavene på, og noen er mer presset enn andre. Felles for disse er at de ønsker seg mer tid til utviklingsoppgaver. Særlig er det utfordrende for sektorlederen i 50 prosent stilling.

Kapasiteten til administrativ ledelse er i stor grad påvirket av samspillet opp mot politisk nivå. Her er revisors vurdering at det ikke er jobbet godt nok med rolleforståelse, gjensidig tillit, åpenhet for gjensidig konstruktiv kritikk og åpen samtale om relasjonens kvalitet. I januar 2022 forteller både administrasjon og ordfører revisor at samarbeidet stadig bedrer seg, noe som er positivt. Kommunen som helhet vil ha god nytte av å skape et bedre samarbeidsklima.

Når det gjelder saksforberedelse og iverksettelse av politiske saker er revisors vurdering at kommunen har system, retningslinjer og rutiner som sikrer en forsvarlig forberedelse av politiske saker og iverksettelsen av disse.

5.2 Anbefalinger

Revisor anbefaler at Tydal kommune:

- Ivaretar den gode dialogen videre
- Gjennomfører del to av politikeropplæringen, med deltakelse fra både politikere og administrasjon.

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner (§7) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

- Kommuneloven
- KS Gode råd for etikkarbeid kap. 4 Klar rolle og ansvarsfordeling
- KS Folkevalgtprogram 2019-2023
- KS Plattform for godt lokaldemokrati
- KS/Universitetet i Agder (2020): Styrket lederskap i kommunal sektor – gjeldende rett, roller og rolleforståelse mellom folkevalgte og kommunedirektør. Delrapport 1.
- KS (2018): Guide til god ledelse

Kompetanse og kapasitet

Det er ingen direkte kompetansekrav til kommunens administrative ledelse, utover de fagspesifikke kravene. I KS' Guide til god ledelse i kommunal sektor fra 2018 skriver KS om ledere i kommunal sektor: «Du er en sentral rollemodell og kulturskaper i organisasjonen. En viktig del av lederjobben er å bidra til at dine medarbeidere er motiverte ved at de får brukt sin kompetanse»

Norges Handelsorganisasjon beskriver kompetanse slik: «Kompetanse kan defineres som evnen til å løse oppgaver og mestre utfordringer i konkrete situasjoner. Kompetanse inkluderer en persons kunnskap, ferdigheter, holdninger og hvordan disse brukes i samspill.»⁵ Utdanning og tidligere erfaring er ofte brukte indikatorer på kompetanse.

Fra KS Gode råd for etikkarbeid:

«Hovedansvaret for å opprettholde rolle- og ansvarsfordelingen mellom administrasjon og politikk ligger hos administrasjonssjefen og ordføreren, og er omtalt i Kommuneloven. Kommunestyret kan be administrasjonssjefen og ordføreren jevnlig redegjøre for dette. En slik

⁵ <https://arbinn.nho.no/arbeidsliv/kompetanse/kompetanseutvikling/ord-og-uttrykk-om-kompetanse/hva-er-kompetanse/>

redegjørelse kan gi viktig informasjon til andre i kommunen og innbyggerne generelt, samt sikre at administrasjonssjefen og ordføreren engasjerer seg i problemstillingen.»

Det kommunale lederskapet er komplekst, og utfordringen er å få det til å samvirke i en konstruktiv kompleksitet. Med det «kommunale lederskap» menes både kommunal og politisk ledelse. Å få til samspillet både mellom ordfører og kommunedirektør, og internt i ledergruppa er avgjørende for kapasiteten til den kommunale administrasjonen.

I en svensk rapport om samspillet mellom ordfører og kommunedirektør framheves følgende nøkkelpunkter for et godt samspill:

- gjennomtenkte rutiner og god struktur for samspillet
- tydelige møterutiner
- aksept for at samspillet utvikles suksessivt
- ha så god kjennskap til den andre partens dagsorden at man i akuttsituasjoner kan trå inn i den andres sted om nødvendig, f.eks. som møteleder⁶

I en rapport utarbeidet på bestilling fra KS finner forskere ved Senter for anvendt kommunalforskning ved Universitetet i Agder at det er fire kriterier som er avgjørende for et godt samarbeid.

- a) Forståelse for hverandres roller
- b) Gjensidig tillit
- c) Åpenhet for gjensidig kritikk
- d) Åpen diskusjon om relasjonens kvalitet

Rapporten legger til grunn at «godt samspill» ikke avhenger av å identifisere en «beste modell» men snarere å etablere en felles forståelse av rolle – og oppgavefordeling.

Etter revisors forståelse gjelder de fire punktene både samarbeidet internt i administrativ ledelse og samarbeidet mellom administrativ og politisk ledelse.

Det er utarbeidet følgende kriterier:

- Kommunens administrative ledelse bør ha en samlet kompetanse som styrker arbeidet.

⁶ SKL 2017: Skapandet av en professionell samspelsrelasjon mellan ordförande och direktör

- Kommunedirektøren bør oppmuntre og legge til rette for videreutvikling av administrativ ledelse.
- Administrativ og politisk ledelse bør jobbe aktivt for å oppnå forståelse for hverandres roller.
- Det bør være gjensidig tillit mellom administrativ og politisk ledelse.
- Det bør det være åpenhet for gjensidig konstruktiv kritikk og en åpen diskusjon om relasjonens kvalitet mellom politisk og administrativ ledelse

Saksbehandling til politisk nivå

Kommunelovens §13-1, 3. avsnitt sier følgende om saker til folkevalgte organer:

«Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.»

I formuleringen «skal påse» ligger det etter revisors skjønn en forståelse av at det skal være et system i kommunen som sikrer at utredningen er forsvarlig

I begrepet «forsvarlig» ligger det etter revisors skjønn en forståelse av at utredningen skal være grundig og inneholde faktiske og relevante opplysninger om den aktuelle saken. Hva som er forsvarlig utredning, vil avhenge av sakens omfang og kompleksitet. Hensynet til effektivitet tilsier at ikke alle opplysninger og detaljer som kan være relevante, må være med.

Kommunedirektørens ansvar for å følge opp politiske vedtak er nedfelt i Kommunelovens § 13-1, 4. avsnitt:

«Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.»

Kommunedirektørens ansvar etter siste ledd ble i forarbeidet underbygd slik:

Dersom for eksempel et benkeforslag blir vedtatt og det senere viser seg at vedtaket var i strid med lovkrav, vil kommunedirektøren måtte ta opp dette på nytt slik at det folkevalgte organet blir klar over den rettslige problemstillingen og dermed får anledning til å endre vedtaket. Hvorvidt dette innebærer en plikt eller rett til å utsette iverksettelsen av vedtaket, må avgjøres ut fra en konkret vurdering av vedtakets art, hvilke problemstillinger en utsettelse eventuelt

medfører, hva slags og hvor alvorlig lovstrid det eventuelt er snakk om, og så videre. (NOU 2016:4 s. 90)

Følgende revisjonskriterier er utledet:

- Kommunens administrasjon skal ha et system som sikrer at saker som legges frem for folkevalgte organer er forsvarlig utredet.
- Vedtak som treffes av folkevalgte organer, skal iverksettes uten ugrunnet opphold.

VEDLEGG 2 – HØRINGSSVAR

REVISJON MIDT-NORGE SA
Brugata 2
7715 STEINKJER

Deres ref.:

Vår ref.:
2017/1108-39 840/2022

Saksbehandler:
Heidi Horndalen

Dato:
11.02.2022

Høringsutkast til rapport fra forvaltningsrevisjon av kompetanse og kapasitet

Viser til tilsendte høringsutkast ang rapport – forvaltningsrevisjon av kompetanse og kapasitet.
Jeg har merknader til følgende:

Pkt. 2.3.1 Kommuneledelsens kompetanse og 2.5 Vurdering

3 av sektorlederne har siden 2019 gått videreutdanning som er på høyskolenivå. Dette er ikke direkte pålagt av kommunedirektør, men kommunedirektør har støttet opp om de valgene som sektorlederne har gjort. Det er lagt til rette for at de skal kunne delta på forelesninger i arbeidstiden og at eksamensdager gjennomføres i arbeidstiden. Når det gjelder selve arbeidsoppgavene til studiet er det opp til den enkelte sektorleder å avsette tid til det. Under pkt. 5.1 Konklusjon er det revisors vurdering at det ikke legges godt nok til rette for at videreutdanning gjennomføres. Ut ifra at halvparten av ledergruppa har tatt videreutdanning på høyskolenivå de siste 3 år vitner det om at forholdene legges til rette for å gjennomføre videreutdanning.

Kommunedirektør presiserer at ansatte får tilbud om saksbehandlerkurs, kurs som går på lovverket og andre fagrelaterte kurs. Dette ble orientert om i møte mellom kommunedirektør og revisjonen den 060921. Det er omtalt noe i referatet fra det møtet.

Generell kommentar:

I rapporten er det på flere punkter vist til kommunens ledelse. Her kunne nok rapporten vært mere konkret på om det er politisk ledelse, administrativ ledelse eller om det er en kombinasjon. I henhold til kommuneloven så skiller den klart på hva som er politisk ledelse sitt ansvar og hva som er kommunedirektør sitt ansvar.

Med hilsen

Heidi Horndalen
kommunedirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk i Tydal kommune og har derfor ingen signatur

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Kontrollutvalgets årsmelding 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

04/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &14

Arkivsaknr 21/26 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsmelding 2021 og legger saken frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2021 til orientering.

Vedlegg

Årsmelding 2021

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Tydal kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2021. Kontrollutvalget vedtar sin endelige årsmelding på bakgrunn av utsendt administrativt forslag, samt eventuelle egne innspill i møtet den 24.02.2022.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og skal forestå det løpende tilsynet med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året, men for å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret til orientering.

Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et nært og godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å oversende årsmeldingen til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Kontrollutvalgets årsmelding 2021

Tydal kommune

Innholdsfortegnelse

1.	Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
1.1	Kontrollutvalgets sammensetning i 2021	3
1.2	Reglement for kontrollutvalget	3
1.3	Rammer for utvalgets arbeid	3
1.4	Kontrollutvalgets ressurser	4
1.4.1	Sekretariat.....	4
1.4.2	Revisjon	4
1.4.3	Økonomi.....	4
2.	Lovpålagte oppgaver	4
2.1	Regnskapsrevisjon	4
2.1.1	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning	5
2.1.2	Forenklet etterlevelseskontroll	5
2.2	Forvaltningsrevisjon	5
2.2.1	Kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen	5
2.3	Eierskapskontroll	5
2.4	Påseansvar overfor revisor	6
3.	Annet arbeid i utvalget	6
3.1	Møter	6
3.2	Saker	6
3.3	Opplæring og faglig samarbeid	6
4.	Avslutning	7

Vedlegg: Oversikt over saker behandlet i kontrollutvalget i 2021

1. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret¹. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

1.1 Kontrollutvalgets sammensetning i 2021

Medlemmer	
Lars Græsli	Leder
Toralf Øverås	Nestleder
Gunn Hilmo	Medlem
Arne Lien	Medlem
Nina Lunden	Medlem

Kommunestyrets representant i kontrollutvalget er Lars Græsli

Medlemmer	
1.	Henning Braathen
2.	Bodil Græsli
3.	Janne Iversen Thyholdt
4.	Arild Aas

Utvalgets størrelse, sammensetning og representasjon i kommunestyret er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er ivarettatt.

1.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret². Her åpnes det også for at kontrollutvalgets møter kan gjennomføres som fjernmøter i spesielle tilfeller. Denne avgjørelsen tas av kontrollutvalgets leder.

Reglementet er publisert på utvalgets nettside: <http://www.konsek.no/kontrollutvalg/tydal/>

1.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

¹ Jf. kommuneloven § 23.1

² Desember 2020

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Kontrollutvalget har ikke mottatt noen slike oppgaver i 2021.

1.4 Kontrollutvalgets ressurser

1.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS, der kommunen er en av deltagerne/eierne sammen med 31³ andre kommuner og fylkeskommunen.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

1.4.2 Revisjon

Melhus kommune er medeier i og har avtale om levering av revisjonstjenester med Revisjon Midt-Norge SA.

1.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.⁴

Kontrollutvalgets regnskap

Arts- gruppe	Tekst	Regnskap 2021	Budsjett 2021
000 – 099	Godtgjørelser og sosiale utgifter	43 687	70 224
100 – 499	Driftsutgifter, kurs og reiser	15 463	35 000
SUM DRIFTSUTGIFTER		59 150	105 224

Kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester

Art	Tekst	Regnskap 2021	Budsjett 2021
375	Sekretariat og revisjon	549 500	557 000
SUM DRIFTSUTGIFTER		549 500	557 000

Utgiftene til sekretariat og revisjon var i 2021 henholdsvis kr. 154 000 og kr. 395 000.

2. Lovpålagte oppgaver

2.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig revisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

³ 32 deltagere/eiere fra 1. januar 2021

⁴ Sak 20/20, 15.09.2020

2.1.1 Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning

Kontrollutvalget skal uttale seg om kommunens årsregnskap. Uttalelsen er lagt fram for formannskapet og inngår som beslutningsgrunnlag ved kommunestyrets behandling av regnskapet for 2020.

Kontrollutvalget hadde ingen merknader til årsregnskap og årsberetning for 2020 og anbefalte kommunestyret å godkjenne disse slik de ble avlagt.

2.1.2 Forenklet etterlevelseskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen. I 2020 ble det gjennomført kontroll av anskaffelser over kr. 100.000,- og under terskelverdi kr 1.300.000. Revisor kontrollerte seks enkeltanskaffelser under terskelverdi i perioden 01.11.2019 – 31.12.2019.

Revisor kontrollerte om kommunen:

1. Har gjennomført en tilbudskonkurranse
2. Har objektive kravspesifikasjoner
3. Har utarbeidet anskaffelsesprotokoll

Tydal kommune har etterlevd bestemmelsene i de interne rutineene som gjelder for begrenset konkurranse og bruk av anskaffelsesprotokoll.

2.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til kommunestyret.

Kontrollutvalget utarbeidet i 2020 en ny plan for forvaltningsrevisjon. Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er utført av kommunens revisor, Revisjon Midt-Norge SA. Revisors vurderinger er supplert med innspill til risikoområder fra kommunens politiske og administrative ledelse og fra arbeidstakernes representanter. Kommunestyret vedtok Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 på sitt møte 22.10.2020 i sak 60/2020.

2.2.1 Kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen

Forvaltningsrevisjonen ble bestilt på utvalgets møte 12.11.2020 (sak 24/20). På grunn av at revisor hadde utfordringer med å få spisset problemstillingene godt nok for å oppnå en best mulig forvaltningsrevisjon, så hadde utvalget en dialog med revisor på sitt møte 25.02.2021 (sak 02/21).

Prosjektplanen ble behandlet på kontrollutvalgets møte 20.05.2021 (sak 09/21).

Ferdig rapport skal behandles på kontrollutvalgets møte 24.02.2022, rapporten sendes deretter til kommunestyret for endelig behandling og vedtak. Kommunestyret har berammet et møte 24.03.2022.

2.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt og at eierstyringen er god.

Kontrollutvalget utarbeidet i 2020 en ny plan for eierskapskontroll, planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Plan for eierskapskontroll for 2021-2024 ble vedtatt av kommunestyret 17.12.2020 i sak 78/20. Det er lagt opp til at plan for eierskapskontroll rulleres 2 ganger i valgperioden, slik at kommunestyret får større muligheter til å gi signaler og dermed påvirke prioriteringer som gjøres.

Det er ikke gjennomført eierskapskontroll i 2021

2.4 Påseansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer. For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter. Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

3. Annet arbeid i utvalget

3.1 Møter

Kontrollutvalget har i 2021 avholdt 4 møter og behandlet 27 saker, 1 av sakene gikk videre til kommunestyret for endelig behandling. Oversikt over saker behandlet i kontrollutvalget i 2021 følger med som vedlegg til årsmeldingen.

Møteprotokoller oversendes kommunestyret som trykt referatsak. Kommunestyret får dermed løpende oversikt over virksomheten til kontrollutvalget.

3.2 Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold de er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget har mottatt henvendelser fra innbyggere om følgende:

- Kommunens behandling av saker etter Plan- og bygningsloven
- Manglende tilbakemelding på innsendt varsel til Tydal kommune

Kontrollutvalget har selv bedt om, og fått, orientering om:

- Kommunedirektørens oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 6/19 Rapport fra selskapskontroll Innherred Renovasjon iKS
- Kommunedirektørens oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 41/20 Revisjonsrapport - salg av kommunale eiendommer
- Status og utfordringer i helsesektoren. Orienteringen fikk kontrollutvalget i forbindelse med et besøk på sykehjemmet.

Som et ledd i en samordning av tilsynsarbeidet mellom blant annet Statsforvalteren og kommunale kontrollutvalg, har kontrollutvalget i Tydal kommune fått rapporter, som Statsforvalteren utarbeider etter tilsyn i kommunene, fremlagt som orienteringssaker. I 2021 har følgende rapport blitt fremlagt:

- Forvaltningskontroll på landbruksområdet

3.3 Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek Trøndelag IKS, Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn. Utvalget har vært representert på denne samlingen i 2021:

- Samling for kontrollutvalg i Trøndelag (i regi av Konsek Trøndelag IKS)

4. Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger åpent på sekretariatets hjemmesider: <http://www.konsek.no/kontrollutvalg/tydal/>

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Tydal 24.02.2022
Kontrollutvalget

Saker behandlet i kontrollutvalget i 2021

Møtedato	Saksnr	Sakstittel
25.02.2021	01/21	Oppfølging av rapport fra tilsyn med landbruksforvaltningen - orientering til kontrollutvalget
	02/21	Forvaltningsrevisjon av organisering og effektivitet
	03/21	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
	04/21	Kontrollutvalgets årsmelding 2020
	05/21	Referatsaker
	06/21	Eventuelt
	07/21	Godkjenning av protokoll fra dagens møte
20.05.2021	08/21	Kontrollutvalgets uttalelse om Tydal kommunes årsregnskap og årsberetning 2020
	09/21	Forvaltningsrevisjon av kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen - prosjektplan
	10/21	Referatsaker
	11/21	Eventuelt
	12/21	Godkjenning av protokoll fra dagens møte
08.09.2021	13/21	Oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 41/20 - orientering til kontrollutvalget
	14/21	Oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 6/19 - orientering til kontrollutvalget
	15/21	Forenklet etterlevelseskontroll - Selvkost
	16/21	Budsjettkontroll pr. 15.08.2021
	17/21	Forslag til budsjett 2022 med økonomiplan 2022-2025 for kontrollutvalget
	18/21	Referatsaker
	19/21	Eventuelt
	20/21	Godkjenning av protokoll fra dagens møte
11.11.2021	21/21	Helse og omsorg - orientering til kontrollutvalget
	22/21	Revisjonsstrategi - orientering fra revisor
	23/21	Forvaltningsrevisjon kompetanse og kvalitet i kommuneledelsen - forsinket levering av ferdig rapport
	24/21	Årsplan 2022 for kontrollutvalget
	25/21	Referatsaker
	26/21	Eventuelt
	27/21	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

05/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/186 - 17

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering.

Vedlegg

Rapportering av timer til risiko- og vesentlighetsvurderinger, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2021

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har iht. leveranseavtale med Revisjon Midt-Norge (RMN) en årlig timeressurs på 185 timer, dvs. total 740 timer i perioden 2020-2023. Timeressursen inkluderer risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll, reiser og møter mm.

For 2021 rapporterer RMN et totalt timeforbruk på 315,51 timer til:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
- Forvaltningsrevisjon Organisering og effektivitet

Av den totale timeressursen på 740 timer (2020-2023) er det nå brukt 495,04 timer (179,53 timer i 2020). Det vil si at kontrollutvalget har til rådighet 244,96 timer for resten av planperioden (ut 2023).

RMN har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/ mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

Vurdering

RMN bekrefter å opprettholde ambisjonen om å levere 740 timer iht. leveranseavtalen for planperioden.

Kontrollutvalget skal bestille en forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll før sommeren 2022. Det vil si at kontrollutvalget vil få satt alle 740 timer i bestilling i planperioden (2020-2023).

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering

Konsek Trøndelag IKS
v/Eva Bekkavik

Kontaktperson:
Tor Arne Stubbe

Dato og referanse:
30.1.22 TAS

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Besøksadresse:
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658
M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Rapportering til kontrollutvalget i Tydal kommune

Kontrollutvalget har ihht leveranseavtale en tilgjengelig timeressurs på 185 timer pr år til risiko- og vesentlighetsvurdering, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll i perioden 2020-2023. Timerammen inkluderer reiser, møter osv.

I 2021 har RMN blant annet utført følgende:

- Risiko- og vesentlighetsvurdering
- FR: Organisering og effektivitet

Timeforbruk 2021: 315,51

Timeforbruk 2020: 179,53

Revisjon Midt-Norge har som ambisjon at kontrollutvalget skal kunne utnytte sin årlige timeressurs mest mulig fleksibelt i perioden 2020-2023. Det vil si at et eventuelt mer-/mindreforbruk av timer søkes utlignet over 4-årsperioden.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Stubbe
Fagleder forvaltningsrevisjon

Direkte ☎ 98608070 eller ✉ tor-arne.stubbe@revisjonmidt norge.no

Valg av prosjektttype - forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

06/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 22/43 - 1

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og bestiller en
2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram en bestillingssak til møtet 19.05.2022.

Utrykt vedlegg

[Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024](#)

[Plan for eierskapskontroll 2020-2024](#)

[Kontrollutvalgets årsplan 2021](#)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven påse at det årlig gjennomføres forvaltningsrevisjon. I tillegg skal det gjennomføre eierskapskontroll minst én gang i valgperioden. Kontrollutvalget og kommunestyret har gjennom plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2020-2024 lagt premissene for de nevnte aktivitetene denne valgperioden.

I plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er disse temaene foreslått:

Forvaltningsrevisjon

1. Organisering og effektivitet (ferdig rapport skal behandles på dagens møte)
2. Organisering og utvikling av kompetanse
3. Samarbeid i Værnesregionen
4. Kvalitet i helsetjenestene
5. Forvaltningskontoret i Værnesregionen

Eierskapskontroll

- Oppfølging av eierskapsmeldingen
- Interkommunal arkiv Trøndelag IKS
- Nord-Trøndelag krisesenter IKS
- Naboer AB

Kontrollutvalget har fullmakt til å endre på rekkefølgen for når de ulike undersøkelsene skal gjennomføres.

Vurdering

Kontrollutvalget har til rådighet 244,96 timer for resten av planperioden (ut 2023). Utvalget bør legge risiko og vesentlighet til grunn når det bestiller revisjonsarbeid. Risikovurderinger endres vanligvis over tid. Hvis utvalget har fått ny informasjon siden plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll ble vedtatt, må det tas hensyn til denne informasjonen.

Saken legges opp som en drøftingssak, der utvalgsmedlemmene velger prosjektttype og tema for bestilling. Sekretariatet kan legge frem en bestillingssak i neste møte, der utvalget diskuterer innretningen og spissingen av bestillingen. Prosjektplan for arbeidet vil legges frem på kontrollutvalgets møte i september.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

07/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/10 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatsakene til orientering.

Vedlegg

Signert leveranseavtale - Konsek Trøndelag

Sekretariatets timeleveranse i 2020 og 2021

Usikkert om ny jobb er gyldig fritaksgrunn

Kan man holde kommunestyremøte utenfor kommunegrensen

Meget langt fra mønstergyldig lovgivningsteknikk

Ny ordfører må være valgt når sittende går av

Terskelen for å overprøve kommunestyrets vurdering er ganske høy

Kontrollutvalget er lite egnet som varslingsmottak

Uavhengigheten og tilliten til kontrollutvalget må ivaretas

Kravet om likebehandling er avgjørende

Skal ikke være usaklig forskjellsbehandling

Ordfører bestemmer sakslisten til kommunestyret

Ikke et lovkrav å begrunne støttefordeling

Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret

Private fastleger avviser Helseplattformen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som referatsaker:

1. Leveranseavtale mellom Konsek Trøndelag IKS og Tydal kommune
2. Sekretariatets timeleveranse i 2020 og 2021
3. Ordfører har fått seg ny jobb og vil be seg fritatt fra vervet som ordfører. Bør hun få fritak?
4. Kommunen har plikt til å legge til rette for at allmennheten kan være til stede under møter i folkevalgte organer. Men hva hvis møtet strømmes på internett?
5. Er vervet som leder av representantskapet i et IKS et kommunalt tillitsverv?
6. Ordfører er blitt stortingsrepresentant, men kan kommunestyret nekte ordføreren permanent fritak fra ordførervervet?
7. Omstillingsprogrammet ble ikke behandlet i administrasjonsutvalget eller arbeidsmiljøutvalget før omstillingen ble vedtatt i kommunestyret. Er det en forsvarlig saksbehandling?
8. Kontrollutvalget er lite egnet som varslingsmottak, debattinnlegg av KS advokatene Frode Lauareid og Geir S. Winters
9. Kontrollutvalgene får tidvis inn henvendelser om at varslingsrutiner ikke fungerer i kommunene.
10. Er elektronisk folkeavstemning lovlig?
11. Kan kommunen bestemme at den bare gir økonomisk støtte til organisasjoner hvor alle medlemmene er likeverdige?
12. Kontrollutvalget vil ha penger til en gransking, men ordfører vil ikke bringe spørsmålet opp for kommunestyret. Kan han nekte å legge fram en bevilgningssak?
13. Kommunens vedtak om hvem som koronastøtte begrunnes ikke. Kan det være lov?
14. Formannskapet har valgt medlemmer til et utvalg, men ordfører vil be formannskapet bytte ut et medlem. Kan han det?
15. Det blir ikke noen Helseplattform uten fastlegene, svarer administrerende direktør

Christer Mjåset i Helseplattformen.

Leveranseavtale mellom Konsek Trøndelag IKS og Tydal kommune

1. Avtalens parter

Denne avtalen inngås mellom Tydal kommune (heretter omtalt som deltakeren) og Konsek Trøndelag IKS (heretter omtalt som leverandøren).

2. Avtalens formål

Denne avtalen er hjemlet i selskapsavtalen for Konsek Trøndelag IKS § 5. Avtalen spesifiserer hvilke tjenester leverandøren skal levere til deltakeren og hvilke betalingsforpliktelser deltakeren har overfor leverandøren som følge av dette. Avtalen skal godkjennes av representantskapet i Konsek Trøndelag IKS.

3. Leverandørens leveranse

Leverandøren skal levere alle sekretariatstjenester deltakerens kontrollutvalg har behov for, i tråd med kommunelovens kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, kapittel 1. Dette inkluderer:

- Praktisk bistand til gjennomføring av møter
- Saksutredning og forslag til vedtak for saker til behandling i kontrollutvalget
- Rådgiving (habilitet, offentlighet, lukking av møter med mer)
- Opplæring av kontrollutvalget
- Oppfølging av vedtak fattet av kontrollutvalget
- Oppfølging av ansvaret for å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Utarbeidelse av forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Ansvar for kontrollutvalgets arkiv
- Koordinering av kommunens egenkontroll med statlige tilsyn
- Utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, dersom kontrollutvalget beslutter at dette skal utføres av sekretariatet

Kontrollutvalget har myndighet til å instruere sekretariatet om utførelsen av arbeidsoppgaver innenfor de rammer som er gitt av kommuneloven og øvrig lovverk.

4. Deltakerens betalingsforpliktelse

Deltakeren forplikter seg til å betale det tilskudd til leverandøren som fastsettes av leverandørens representantskap. Tilskuddet skal dekke alle tjenester som normalt inngår i kontrollutvalgets arbeid, jf. punkt 3 i denne avtalen. Tilskuddet dekker også utgifter til leverandørens ansatte i forbindelse med gjennomføring av oppdraget, som reise, opphold, diett og overtidbetaling.

Honoraret skal være basert på budsjettert timeforbruk for leveranse til deltakerens kontrollutvalg og en timepris som er lik for alle deltakere. Det budsjetterte timeforbruket skal baseres på dokumentert faktisk forbruk og eventuelle endringer i tjenesteleveranse.

Fellestid, eller timer til kontrollutvalgsarbeid som ikke kan knyttes til en enkelt kommune, fordeles forholdsmessig på kommunene. Reisetid i forbindelse med kontrollutvalgsarbeidet skal utjevnes forholdsmessig mellom deltakerne.

Leverandøren skal ikke fakturere ved overforbruk eller tilbakebetale ved underforbruk dersom reelt timeforbruk ikke samsvarer med budsjett. Leverandøren skal tilstrebe samsvar mellom budsjett og forbruk over tid.

Leverandøren kan fakturere for tjenester ut over det som normalt anses som en del av sekretariatets oppgaver dersom det inngås avtale om dette på forhånd.

Leverandøren kan fakturere for kostnader knyttet til deltakere på kurs og samlinger i regi av leverandøren.

5. Ikrafttredden og varighet

Avtalen trer i kraft når den er signert av partene.

Avtalen gjelder så lenge kommunen er deltaker i Konsek Trøndelag IKS og opphører uten oppsigelse ved uttredden.

Begge parter kan be om reforhandling av avtalen ved behov. Denne avtalen gjelder frem til ny avtale er godkjent av representantskapet.

For Konsek Trøndelag IKS:

For Tydal kommune:

Trondheim, 19.05.2021

Ås, Dec 17, 2021

daglig leder

Jens Arne Kvælo (Dec 17, 2021 08:00 GMT+1)

ordfører

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 21/160
Møtedato/tid: 26.04.2021 kl 11:30 – 12:15
Møtested: Fjernmøte via Teams

Olav Jørgen Bjørkås	Flatanger kommune
Frode Revhaug	Frosta kommune
Knut Arne Strømøy (vara)	Frøya kommune
Borgny Grande	Grong kommune
Hege Nordheim-Viken	Høylandet kommune
Ida Stuberg	Inderøy kommune
Bjørnar Buhaug	Indre Fosen
Mari-Anne Hoff (vara)	Leka kommune
Anita Ravlo Sand	Levanger kommune
Bente Estil	Lierne kommune
Jahn Harry Kristiansen	Malvik kommune
Jorid Jagtøyen	Melhus kommune
Kjersti Kjenes	Meråker kommune
Sivert Moen	Midtre Gauldal kommune
Arnhild Holstad	Namsos kommune
Stian Brekkvassmo	Namsskogan kommune
Are Hilstad	Orkland kommune
John Einar Høvik	Osen kommune
Per Olav Tyldum	Overhalla kommune
Hans Oskar Devik	Røyrvik kommune
Tanja Fuglem	Selbu kommune
Gunn Iversen Stokke	Skaun kommune
Arnt Einar Bardal	Snåsa kommune
Anne Berit Lein	Steinkjer kommune
Steinar Aspli	Trøndelag fylkeskommune
Jens Arne Kvello	Tydal kommune
Anne Grete Valbekmo (vara)	Verdal kommune
Hans Kristian Norset	Ørland kommune
Vibeke Stjern	Åfjord kommune

Forfall:

Kristin Furunes Strømskag	Frøya kommune
Oda Marie S. Stølen	Heim kommune (forfall meldt rett før møtet, ingen vara)
Elisabeth Helmersen	Leka kommune
Pål Sverre Fikse	Verdal kommune

Ikke møtt:

Björg Reitan Bjørgvik	Hitra kommune
Nelly Anita Lian	Stjørdal kommune

Andre møtende:

Randi Dille, styrets leder
Torbjørn Berglann, daglig leder
Eva J. Bekkavik, referent

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.

29 av 32 eierkommuner til stede, 92 % av stemmene i selskapet er representert.

Bente Estil, Lierne kommune og Bjørnar Buhaug, Indre Fosen kommune ble valgt til å underskrive protokollen.

Styreleder Randi Dille orienterte om styrets arbeid og selskapet før møtet ble satt.

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
01/21	Årsregnskap og årsberetning for 2020
02/21	Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022
03/21	Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret
04/21	Leveranseavtale

Sak 01/21 Årsregnskap og årsberetning for 2020

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
01/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om årsregnskap og årsmelding for 2020, om de strategiske hovedmålene og handlingsregler for selskapet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
 2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
 3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.
-

Sak 02/21 Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
02/21

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjettramme for 2022 på kr 9.765.000.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om økonomiplan 2022-2025.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjettramme for 2022 på kr 9.765.000.

Sak 03/21 Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
03/21

Valgkomiteens forslag til vedtak

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra

5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
4. Styrets godtgjøring endres ikke.

Behandling:

Valgkomiteens leder, Steinar Aspli, presenterte valgkomiteens forslag til faste medlemmer, varamedlemmer og godtgjøring til styret.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
 2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra
 5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
 3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
 4. Styrets godtgjøring endres ikke.
-

Sak 04/21 Leveranseavtale

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
04/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om leveranseavtalen.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
 2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.
-

Møteprotokollen er godkjent elektronisk jf. Midlertidig lov om unntak fra kommuneloven og IKS-loven (tiltak for å avhjelpe konsekvenser av covid-19)

Gunn Iversen Stokke
Representantskapets leder

Bjørnar Buhaug
Indre Fosen kommune

Bente Estil
Lierne kommune

Leveranseavtale 2021

Final Audit Report

2021-12-17

Created:	2021-05-19
By:	Torbjørn Berglann (torbjorn.berglann@konsek.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAFic6ogwuz6xFCmf5ySLVGXrp_kKeT4OJ

"Leveranseavtale 2021" History

- Document created by Torbjørn Berglann (torbjorn.berglann@konsek.no)
2021-05-19 - 1:43:57 PM GMT- IP address: 185.83.192.30
- Document emailed to Jens Arne Kvello (jens.arne.kvello@tydal.kommune.no) for signature
2021-05-19 - 1:44:33 PM GMT
- Email viewed by Jens Arne Kvello (jens.arne.kvello@tydal.kommune.no)
2021-12-17 - 6:53:38 AM GMT- IP address: 84.16.219.51
- Document e-signed by Jens Arne Kvello (jens.arne.kvello@tydal.kommune.no)
Signature Date: 2021-12-17 - 7:00:17 AM GMT - Time Source: server- IP address: 84.16.219.51- Signature captured from device with phone number XXXXXX5906
- Agreement completed.
2021-12-17 - 7:00:17 AM GMT

Tydal kommune
kontrollutvalget
Rådhuset
7590 TYDAL

Vår saksbehandler: Torbjørn Berglann, tlf. 400 67 058

E-post: torbjorn.berglann@konsek.no

Deres ref.:

Vår ref.: 22/3-29

Oppgis ved alle henvendelser

Vår dato: 12.01.2022

Sekretariatets leveranse i 2020 og 2021

I dette notatet vil Konsek Trøndelag orientere kontrollutvalget om timeleveransen i 2020 og 2021, og om hva leveransen skal inneholde.

Konsek Trøndelag lager årlige budsjett for timeleveransen til hvert kontrollutvalg. Budsjettet er et anslag for hvor mange timer vi regner med å levere til kontrollutvalgene i et normalt driftsår. Selskapets medarbeidere fører regnskap for hva de bruker arbeidstiden til, slik at det er mulig å ha oversikt over timeleveransen til hvert av utvalgene:

Timebudsjett og leveranse i 2020 og 2021 – Tydal

År	Timebudsjett	Timeregnskap	Avvik i timer	Avvik i prosent
2020	160 timer	119 timer	-41 timer	-26 %
2021	160 timer	135 timer	-25 timer	-16 %

Hvorfor er det avvik mellom timebudsjett og -leveranse?

Avvik mellom de budsjetterte timene og den faktiske timeleveransen kan ha mange forklaringer. Timebudsjettet er et anslag for tidsbruken ved ordinær drift. Noen år behandler kontrollutvalget saker som krever at sekretariatet bruker ekstra ressurser, dermed blir leveransen større enn forventet. Hvis utvalget har en erfaren sekretær, så kan det forklare at vi bruker færre timer enn budsjettert, mens nyansatte som regel bruker flere timer enn budsjettert. Kontrollutvalgets aktivitetsnivå spiller også inn på ressursbruken. Høyt aktivitetsnivået krever større innsats fra sekretariatet, mens lavt aktivitetsnivå reduserer vår tidsbruk. Aktivitetsnivået kan variere fra år til år og mellom valgperiodene.

Konsekvenser ved avvik fra budsjett

I leveranseavtalen mellom kommunen og Konsek Trøndelag er det et uttalt mål at timebudsjett og -leveranse skal være tilnærmet lik over en fireårsperiode. Ifølge avtalen skal ikke Konsek Trøndelag kreve ekstra honorar hvis leveransen overstiger budsjettet ett år. Vi skal heller ikke redusere kommunens honorar ved for lav leveranse. Hvis avviket varer over et lengre tidsrom, kan det være aktuelt å gjøre justeringer, slik at det blir sammenfall mellom honorar og leveranse.

Leveranseavtalen gir fleksibilitet og forutsigbarhet

Leveranseavtalen sikrer at kontrollutvalget får levert tjenestene det har behov for, selv om behovet noen år er vesentlig høyere enn timebudsjettet. Avtalen gir også Konsek Trøndelag forutsigbare rammer. Som offentlig arbeidsgiver med kun faste ansatte, er selskapet nødt til å ha forutsigbar økonomi, selv i år der etterspørselen i én kommune er lavere eller høyere enn forventet. Selv om noen kommuner får lavere leveranse ett år, er det alltid noen som får en større leveranse. Som regel leverer selskapets medarbeidere flere timer til kontrollutvalgene enn det samlede timebudsjettet.

Hva inneholder leveransen?

Konsek Trøndelag er kontrollutvalgenes administrasjon og utfører alle arbeidsoppgaver som er nødvendig for at utvalgene skal fungere: Vi gjør alt administrativt arbeid i forbindelse med møteplanlegging og møteavvikling. Vi utreder sakene som skal behandles i kontrollutvalget, gir råd om hvordan de skal håndteres og følger opp utvalgets vedtak. Vi driver folkevalgtoppføring og koordinerer kontrollutvalgets arbeid med de statlige tilsynene.

Medarbeiderne i Konsek Trøndelag har bred kompetanse, blant annet innenfor økonomi og administrasjon, jus og samfunnsvitenskap. Vi har oversikt over lov- og regelverk som er viktig for kontrollutvalgene. Selskapet har dessuten to jurister som bistår i saker som krever juridisk kompetanse. Hver medarbeider skal være oppdatert på viktige politiske saker i kommunen, på kommunale planer og retningslinjer og følge kommunen i lokale medier. I sum mener vi at dette gir kontrollutvalgene et godt tjenestetilbud.

Vi vil heretter orientere om timeleveransen årlig.

Med hilsen
Konsek Trøndelag IKS

Torbjørn Berglann
daglig leder

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Usikkert om ny jobb er gyldig fritaksgrunn

Kommunal Rapport 15.11.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Ordfører har fått seg ny jobb og vil be seg fritatt fra vervet som ordfører. Bør hun få fritak?

SPØRSMÅL: Ordføreren i en kommune, har varslet at hun vil be seg fritatt fra ordførervervet, etter [kommunelovens § 7-9](#), fordi hun har blitt tilsatt som regionsjef for en stor bedrift og ønsker å tiltre stillingen ved årsskiftet.

Jeg har sett litt på innstillingen fra kommunelovutvalget (NOU 2016:4). Der heter det (mine understrekninger):

«Utvalget mener at det finnes eksempler på at fritaksregelverket ikke har blitt praktisert i tråd med loven. Et eksempel kan være fritakssøknader fra heltidspolitikere. Utvalget vil vise til at dersom man er valgt til et folkevalgt heltidsverv, ligger det i sakens natur at man ikke samtidig vil kunne utføre både dette vervet og et fulltidsarbeid. Dersom man godtar en fritakssøknad med henvisning til at man ikke klarer å utføre vervet som for eksempel ordfører på grunn av sitt vanlige arbeid, vil dette innebære at det i realiteten ikke foreligger noen plikt til å stå i et folkevalgt heltidsverv for arbeidstakere. Etter utvalgets vurdering bør den klare hovedregelen være at den folkevalgte ikke får fritak i denne type tilfeller.

Utvalget mener at fritak grunnet annet arbeid/andre verv som en hovedregel bare bør innvilges dersom det er snakk om andre heltids folkevalgte verv, herunder statsråd eller statssekretær.»

SVAR: Svaret på dette er usikkert. Det er ikke helt klart ut fra det siterte om Kommunelovutvalget her bare kommer med en anbefaling til kommunestyrene og fylkestingene, eller om det vil trekke en rettslig grense for når fritak kan gis, med den konsekvens at statsforvalteren kan – og skal – oppheve slike fritaksvedtak hvis disse vilkårene ikke er oppfylt. Jeg er imidlertid i tvil om loven skal, kan, bør eller vil bli forstått slik.

Utgangspunktet er at dette er en borgerplikt som skal gå foran private ønsker og behov, og at den som her samtykket til å la seg velge til et verv som folkevalgt, ikke kan *kreve seg fritatt* hvis det blir for vanskelig eller byrdefullt fordi hun har fått en ny jobb, et nytt verv eller påtatt seg nye oppgaver.

Men i [kommuneloven § 7–9](#) andre avsnitt har vi altså en bestemmelse om at kommunestyret – eller fylkestinget – kan frita en folkevalgt som søker om det, for ett eller flere verv, midlertidig eller for resten av valgperioden. Loven sier så at slikt fritak bare skal kunne gis hvis den folkevalgte «ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne».

Dette er en litt mildere formulering enn det som sto i tilsvarende bestemmelse i kommuneloven 1992, der kravet var at vervet medførte «uforholdsmessig vanskelighet eller belastning», mer det har stadig blitt oppfattet som et rettslig vilkår for at det skal kunne gis fritak. Det har også vært antatt at hvis den store belastningen skyldes forhold som den folkevalgte selv har rådighet over, skal det ikke gis fritak, og heller ikke om belastningen nå så å si er selvforskyldt, f.eks. ved at hun har søkt på en ny og krevende stilling.

I tråd med dette sies i loven at «Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt».

Det er imidlertid mye som taler for at en så streng forståelse av bestemmelsen ikke vil stå seg. I praksis vil det innenfor svært vide rammer være opp til kommunestyret eller fylkestinget å vurdere om det er tilstrekkelig gode grunner til å gi fritak til den som søker om det, i alle fall når det gjelder ordfører eller annet lederverv i folkevalgte organer.

Kommunen eller fylkeskommunen vil ikke se seg tjent med folkevalgte i slike posisjoner som ikke ser seg i stand til – eller ikke er villig til å prioritere – sine forpliktelser i et slikt verv. Jeg tror vi skal vente lenge på et vedtak fra statsforvalter om at det er ulovlig å gi fritak i en slik situasjon.

Kan man holde kommunestyremøte utenfor kommunegrensene?

Kommunal Rapport 08.11.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Kommunen har plikt til å legge til rette for at allmennheten kan være til stede under møter i folkevalgte organer. Men hva hvis møtet strømmes på internett?

SPØRSMÅL: Kommune-loven kapittel 11 inneholder saksbehandlingsregler for folkevalgte organer. Det følger av loven [§ 11–2](#) at «folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter».

Hovedregelen er at møtene holdes for åpne dører, jf. [§ 11–5](#). Unntak må ha hjemmel i lov.

Fra tid til annen vet vi at det ikke sjelden avholdes strategisamlinger, orienteringsmøter o.l. for kommunestyret sammen med administrasjonen og evt. andre, utenfor kommunegrensene.

Loven har ingen bestemmelser om hvor møtene skal holdes, og departementet har i en tolkningsuttalelse (30.06.2015 sak 96/8689) skrevet at man ikke uten videre kan si at det er brudd på loven å legge et møte utenfor kommunens grenser.

Men dersom valg av møtested gjør at publikum rent faktisk ikke er i stand til å møte fram som tilhørere under møtet, kan dette være i strid med intensjonene i kommune-loven selv om at møtet formelt er åpent for publikum.

Departementet har i en annen uttalelse (25.05.2020 sak 20/2673-2) også skrevet at utgangspunktet må være at allmennheten har rett til å være til stede i samme lokaler som organet under møtets gang, og at dersom denne rettigheten skal kunne begrenses, må det foreligge et grunnlag som begrenser denne rettigheten.

Videre skriver de at kommunen har en aktivitetsplikt. I denne plikten ligger det at kommunen må vurdere om det er mulig å finne egnede lokaler som kan bidra til at allmennheten kan være fysisk til stede.

Spørsmålet vårt blir derfor hvor langt denne aktivitetsplikten strekker seg? Når et kommunestyre flytter møtet utenfor kommunegrensene – er det da egentlig lagt til rette for at allmennheten kan være fysisk til stede? Bør det ikke i hvert fall sørges for at møtet er tilgjengelig for strømming via internett?

SVAR: Når det er fastsatt at møter i folkevalgte organer som alminnelig regel skal være åpne for publikum, ligger det i dette klart nok en forutsetning om at det skal være praktisk mulig for innbyggerne av kommunen å følge forhandlingene i slike organer i sann tid.

Historisk sett var dette noe som måtte skje ved at møtene ble holdt på steder der det var rimelig greit for interesserte å møte opp, og i lokaler der det var plass til tilhørere. Da måtte kommunen sørge for at det så langt mulig var plass til alle interesserte. Møter langt utenfor kommunens grenser var dermed normalt utelukket, og det samme var bruk av møtelokaler som var så små at det var praktisk umulig å slippe inn mer enn noen ganske få tilhørere.

Moderne TV- og IT teknologi har imidlertid endre dette bildet betydelig.

For det første ble det raskt akseptert at man kunne oppfylle kravet om mulighet til å følge forhandlingene også ved å overføre disse til TV skjerm i et annet egnet lokale. Og i dag foreligger en rekke ulike typer systemer for IT-overføring med lyd og bilde av møter av denne

typen. Det innebærer at kravet om man skal skaffe store nok lokaler til å få plass til alle som har lyst til være tilhørere, langt på vei mister sin verdi som rettslig skranke for kommunens valg av møtested.

Samtidig åpner det for større frihet mht. hvor møtene holdes. Normalt vil det måtte aksepteres at man legger et møte eller annen samling til f.eks. et hotell eller møtesenter utenfor kommunen, hvis man samtidig sørger for en god overføring av lyd og bilde fra møtet på en alminnelig tilgjengelig nettside, og kunngjør dette for velgerne. Det kan stadig ikke oppstilles noe alminnelig krav om slik overføring fra alle møter og samlinger i folkevalgte organer, men hvis så ikke skjer, må kravene til hvor og i hva slags lokale man legger møter, være ganske strenge.

Jeg vil således mene at det i dag må være et alminnelig krav om strømming på nettet av møter og andre samlinger for folkevalgte organer som holdes utenfor kommunegrensen eller på andre steder som ikke kan nås lett ved offentlige kommunikasjonsmidler.

Meget langt fra mønstergyldig lovgivningsteknikk

Kommunal Rapport 29.11.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Er vervet som leder av representantskapet i et IKS et kommunalt tillitsverv?

SPØRSMÅL: I kommuneloven [§ 8–4](#) er det fastsatt at «Den som har et kommunalt eller fylkeskommunalt tillitsverv, har krav på godtgjøring for sitt arbeid».

I vår kommune har vi tolket regelverket slik at samtlige representantskapsmedlemmer interkommunale selskaper er omfattet av denne bestemmelsen – også lederen, og at ny lov ikke medførte endringer her. Dette er i tråd med en uttalelse fra departementet fra 2015, og merknaden til bestemmelsen i proposisjonen til loven (Prop 46 L, 2017-2018) fastslås helt kort at «Bestemmelsen viderefører reglene i gjeldende kommunelov § 42. Det er kun foretatt enkelte språklige justeringer i lovteksten.»

I en uttalelse fra departementet, som svar på en forespørsel fra oss, legger imidlertid departementet til grunn at § 8–4 likevel skal forstås slik at dette ledervervet ikke anses som «kommunalt ... tillitsverv» etter bestemmelsen, og at det derfor er selskapet selv som fastsetter satser for godtgjøring av arbeidet som leder av representantskapet. Man viser her til en uttalelse i omtalen av arbeidsgodtgjøring til folkevalgte på s. 121 i proposisjonen, der det er «en mer generell kommentar om at departementet slutter seg til de vurderingene utvalget hadde gjort når det gjaldt de ulike godtgjøringsordningene», og der «Det presiseres ... at vervet som leder av representantskapet i et IKS ikke er et kommunalt tillitsverv som gir krav på godtgjøring etter kommunelovens bestemmelser».

Departementet uttaler at «Dersom det var meningen at Kommunelovutvalgets presisering ikke skulle tas til følge, mener vi det ville vært naturlig at dette ble drøftet spesifikt i proposisjonen».

Er dette tilstrekkelig grunnlag for å fravike etablert forståelse av denne regelen?

SVAR: Vi kan vel raskt bli enige om at dette i alle fall er meget langt fra mønstergyldig lovgivningsteknikk. Det som skjer, er altså at departementet velger å legge avgjørende vekt på et synspunkt i Kommunelovutvalgets innstilling i den innledende generelle drøftelsen her av rekkevidden av denne bestemmelsen, uten at det på noe punkt gjentar eller kommenterer denne uttalelsen i proposisjonen.

Departementet legger nå til grunn at det er tilstrekkelig at det har gitt en uspesifisert generell tilslutning i proposisjonen til det utvalget sier om godtgjøring, men uten at å omtale den nye avgrensningen av bestemmelsens rekkevidde som utvalget foreslo. Og så sier man altså nærmest det motsatte i den særskilte kommentaren senere i proposisjonen. Den omleggingen av tolkningspraksis som her skjer, kan vanskelig sies å ha en tilstrekkelig forankring i forarbeidene.

Men på samme måte som Høyesterett vil også departementet kunne skifte standpunkt når det gjelder tolkningen av en lovbestemmelse, så lenge dette har gode grunner for seg, og ikke strider for sterkt mot lovtekst og forarbeider. I denne sammenhengen er det avgjort gode grunner som taler for den forståelsen av bestemmelsen som departementet nå legger til grunn, selv om det er vanskelig å finne svar på dette problemet i loven eller forarbeidene.

Første spørsmål er om bestemmelsen § 8–4 overhodet gjelder for representantskapet i et interkommunalt selskap. Den gjelder etter sin ordlyd for «kommunalt ... tillitsverv». Det kan synes nærliggende å oppfatte dette som synonymt med «folkevalgte» slik dette er definert i [§ 5–1 tredje avsnitt](#), og her finner vi ikke verv i interkommunale selskaper. Det ville da heller

ikke passe å trekke medlemmer i representantskap inn under denne definisjonen. Interkommunale selskaper er selvstendige rettssubjekter, med egne organer og egne bestemmelser om sammensetningen av disse og saksbehandlingen der, se her IKS-loven §§ 6–9 om representantskapet. De interkommunale selskapene er rett og slett ikke regulert av kommuneloven. I [IKS-lovens § 6](#) er det imidlertid fastsatt at kommunestyrene velger sine medlemmer av representantskapet og regler om valg måte og funksjonsperiode, og det må da være riktig som departementet har lagt til grunn at dette er «kommunale tillitsverv» som går inn under bestemmelsen i kommuneloven § 8-4, og det er kommunen – altså kommunestyret – som fastsetter og bevilger penger til godtgjøring for disse vervene etter denne bestemmelsens andre setning.

Verv som representantskapets leder er omtalt i IKS-loven § 6 første avsnitt, der det sies at «Hvis ikke annet er fastsatt i selskapsavtalen, velger representantskapet selv sin leder og nestleder». Det betyr at dette vervet er et oppdrag for det interkommunale selskapet, ikke for den kommunen vedkommende måtte komme fra, og da er en rimelig forståelse av loven at det er representantskapet som fastsetter godtgjøring for dette ut fra en konkret vurdering av hvor krevende dette vil være, og at det er interkommunale selskapet som bevilger penger til dekning av dette.

Jeg mener altså at departementets lovforståelse har de beste grunner for seg, selv om begrunnelsen som gis for denne er vesentlig for knapp. Verv som medlem av representantskap skal anses som «kommunalt tillitsverv» etter kommunelovens § 8-4, selv om det ikke er verv som «folkevalgt» etter [§ 5-1](#), men dette gjelder ikke verv som leder av representantskapet i et interkommunalt selskap.

Ny ordfører må være valgt når sittende går av

Kommunal Rapport 22.11.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Ordfører er blitt stortingsrepresentant, men kan kommunestyret nekte ordføreren permanent fritak fra ordførervervet?

SPØRSMÅL: Vårt kommunestyre skal foreta valg av ny ordfører etter at den sittende ordfører er valgt inn på Stortinget, og har søkt om permanent fritak for å møte der.

To dager før kommunestyremøtet er det lansert to ordførerkandidater, men noen partier sier de vil utsette saken for å få mer tid til å vurdere dette. Det er også noen som mener kommunestyret kan nekte å gi ordføreren permanent fritak, slik at varaordfører kan fortsette som fungerende ordfører når ordfører er opptatt i Stortinget.

Det jeg lurer på er da: Hvordan er jussen i en slik situasjon?

Er det slik at kommunestyret må gi ordfører permanent fritak, eller står det fritt til å avslå søknaden?

Er det slik at det må velges ny ordfører i møtet, eller står det fritt til å utsette saken for å kjøpe seg mer tid, og at fungerende ordfører da fortsetter i vervet fram til nytt møte?

SVAR: Ordfører er ordfører til kommunestyret har truffet vedtak om å frita ham fra vervet. I teorien kan kommunestyret alltid nekte ham fritak, men han vil da ha lovlig forfall fra vervet så langt arbeidet i Stortinget krever det. Varaordføreren vil tre inn når ordfører melder forfall.

Kommunestyret vil også kunne vedta en senere fratredelsesdato enn det ordføreren har søkt om, men må i alle fall sørge for å foreta valg av ny ordfører fra den dato fritaket trer i kraft.

Terskelen for å overprøve kommunestyrets vurdering er ganske høy

Kommunal Rapport 06.12.2021, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Omstillingsprogrammet ble ikke behandlet i administrasjonsutvalget eller arbeidsmiljøutvalget før omstillingen ble vedtatt i kommunestyret. Er det en forsvarlig saksbehandling?

SPØRSMÅL: Vår kommune har i likhet med mange kommuner problemer å få budsjettet i balanse. Kommunedirektøren har lagt fram en sak om et omstillingsprogram som skal gå fram til 2025. Under behandlingen i kommunestyret kom det fram at saken ikke var formelt behandlet i administrasjonsutvalget eller i arbeidsmiljøutvalget. Kommunedirektøren opplyste at det var gitt muntlig informasjon i de to utvalgene. Kommunestyret valgte da å behandle saken og fulgte kommunedirektørens innstilling.

Jeg har følgende spørsmål:

Skulle ikke saken vært behandlet i de ulike utvalg med samme saksfremlegg som kommunestyret?

Hva bør kommunestyret gjøre for å rette opp feilen?

SVAR: Dette er i første hånd et spørsmål om det vedtaket som er truffet, bygger på en forsvarlig forutgående saksbehandling. Utgangspunktet er her at kommunedirektøren «skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet» ([kommunelovens § 13–1](#) andre avsnitt).

Men når en sak er oppført på saklisten, avgjør kommunestyret selv om det synes den er tilstrekkelig utredet og forberedt til at det kan treffe vedtak hvis det er tvil om dette. Kommunestyrets vurdering av dette vil imidlertid kunne bli overprøvd av statsforvalteren ved lovlighetskontroll eller av domstolene ved søksmål. Spørsmålet blir da i vår sammenheng om manglende behandling i administrasjonsutvalget og arbeidsmiljøutvalget er en feil som medfører vedtaket i kommunestyret er ugyldig.

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt folkevalgt organ etter [kommuneloven § 5–11](#). Det er, sies det i denne bestemmelsen, opprettet «for behandling av saker som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen ... som arbeidsgiver», med representanter for hhv. kommunen og de tilsatte.

Formålet med disse utvalgene er å gi de tilsatte i kommunen en arena for å ta opp saker som angår innholdet i og rammen for deres tilsettingsforhold. De tilsatte vil kunne anmode utvalgets leder om at en sak de har interesse i, blir satt opp til behandling i utvalget, og hvis en tredel av medlemmene krever det, skal denne anmodningen tas til følge ([kommunelovens § 11–3](#) første avsnitt).

Her virker det som utvalget var orientert om saken, uten at det da ble fremsatt ønske om at den skulle tas opp til behandling i utvalget, og så vidt jeg forstår var det heller ikke reist innsigelser i kommunestyret mot at saken ble behandlet der uten først å ha blitt drøftet i administrasjonsutvalget. Det er da vanskelig å hevde i ettertid at dette var en feil at kommunestyret valgte å ta saken opp til behandling på dette tidspunkt.

Arbeidsmiljøutvalget er ikke et kommunalt organ, men opprettet etter de generelle bestemmelsene i arbeidsmiljøloven kapittel 7. Det «skal virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten» ([§ 7-2](#)). Dette kan også være spørsmål om skadevirkninger for arbeidsmiljøet av omorganiseringer.

Hvis arbeidsmiljøutvalget har tatt opp spørsmål om slike konsekvenser av det aktuelle omstillingsprogrammet, vil det normalt være en feil av kommunestyret og ikke avvente vurderingen derfra før man treffer vedtak om dette. Men kommunestyret har ikke plikt til å be om uttalelse fra dette utvalget hvis ikke det er fremkommet konkrete opplysninger som gir grunn til å ta opp denne problemstillingen.

Terskelen for å overprøve et kommunestyres vurdering av om de rettslige kravene til forsvarlig saksutredning er oppfylt, er i det hele ganske høy. Det må i praksis kunne påvises at det er feil eller unnlater i saksbehandlingen som det er grunn til å frykte kan ha hatt avgjørende betydning for det vedtaket som ble truffet.

Men uavhengig av den juridiske vurderingen av om vedtaket er gyldig, vil det være adgang til å ta et slikt vedtak opp til ny vurdering i kommunestyret hvis man mener det er relevante momenter i saken som ikke var tilstrekkelig belyst. Dette kan skje ved at ordfører setter saken opp til ny behandling i et senere møte, enten ved eget initiativ, eller etter krav om dette fra minst en tredel av medlemmene i kommunestyret, se kommuneloven § 11–3 første avsnitt.

Kontrollutvalget er lite egnet som varslingsmottak

Kommunal Rapport 16.11.2021, debattinnlegg av KS advokatene Frode Lauareid og Geir S. Winters.

Det er vanskelig å se noe reelt behov for involvering fra kontrollutvalgets side i varslingssaker når det finnes flere andre varslingskanaler.

I et debattinnlegg i Kommunal Rapport nr. 26 tar generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen i Forum for Kontroll og Tilsyn opp hvorvidt det er trygt å varsle til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget kan ikke anses som et eksternt organ – verken i varslingssaker eller andre saker.

Pettersens organisasjon mener at et varsel til kontrollutvalget bør anses som varsel til et eksternt organ, slik at varslers navn forblir anonymt.

Hun viser til at de norske resultatene i Transparency Internationals Global Corruption Barometer 2021 viser at «kommunale myndigheter er den aktøren som har minst tillit».

For ordens skyld kan det være greit å presisere at mens 84 prosent svarer at de har ganske stor eller svært stor tillit til nasjonale myndigheter, er det tilsvarende tallet for kommunale myndigheter marginalt lavere, 82 prosent. «Minst tillit» i denne sammenhengen er altså langt fra det samme som «liten tillit».

I enkelte varslingssaker kan det utvilsomt forekomme svikt både på politisk og administrativt nivå. I slike tilfeller er det vesentlig med en stødig og kompetent oppfølging av varselet for å sikre en god prosess.

Etter vårt syn finnes det allerede varslingsmottak som er bedre egnet enn kontrollutvalget. Det er flere grunner til at kontrollutvalget ikke kan anses som et eksternt organ i forhold til kommunen, både juridiske, praktiske og prinsipielle.

Kommunelovens §23-1 slår fast at kontrollutvalget velges av kommunestyret selv og skal føre løpende kontroll *på kommunestyrets vegne*. Kommunestyret setter økonomiske og andre rammer for kontrollutvalget. Kontrollutvalget er altså etter loven en del av kommunen. Det kan derfor ikke anses som et eksternt organ – verken i varslingssaker eller andre saker. Særlig åpenbart blir dette når varselet omfatter kommunedirektør eller ordfører.

Tallene fra Transparency Internationals undersøkelse viser at 44 prosent av respondentene frykter gjengjeldelse ved varsling. Vi er enig i at dette er et altfor høyt tall. Det skal være trygt å varsle i linjen, men det er all grunn til å ta på alvor og ha forståelse for at noen opplever det som utrygt. Derfor finnes det heldigvis alternative kanaler, som vernetjenesten, bedriftshelsetjenesten eller arbeidsmiljøutvalget.

Flere kommuner har etablert varslingsmottak hos et advokatfirma eller revisjonsfirma. Behovet for anonym varsling ivaretas fullt ut ved at varslet sendes til Arbeidstilsynet eller andre statlige kontrollorganer.

I kommunal sektor er de fleste ansatte medlem av en fagforening, som også ivaretar sine medlemmer.

Rettslig sett er det intet i veien for at et varsel sendes til kontrollutvalget. Det følger av kontrollutvalgets lovbestemte rolle som kontrollør at utvalget ikke skal saksbehandle et varsel i første hånd. Hvis anonymitet er viktig for varsleren, bør kontrollutvalget gjøre varsleren oppmerksom på muligheten til å varsle eksternt.

Vi har sett at når kontrollutvalget har mottatt et varsel mot kommunens ledelse, og deretter tatt tak i saken, har det skapt uoverensstemmelser med kommunestyret. Det er i seg selv uheldig ved at det kan bidra til at det skapes mye støy, og at det blir vanskeligere å løse saken. Det er vanskelig å se noe reelt behov for involvering fra kontrollutvalgets side i varslingsaker når det som nevnt er flere andre varslingskanaler.

Vi har bistått kommuner i en rekke varslingsaker. De gjelder sjelden straffbare forhold. De fleste varslingssakene gjelder utøvelse av lederskap.

Det første man må undersøke, er om det er den ansatte som ikke tåler ledelse eller om den ansatte har blitt utsatt for ledelse som ikke skal tåles, og løsningen må baseres på funnet.

Dette gjelder også når det varsles på kommunedirektøren. I slike tilfeller er det viktig at det er politisk ledelse ved ordfører som er sentral i oppfølgingen, ikke kontrollutvalget. Dette fordi det er politisk ledelse, etter delegering fra kommunestyret, som kan forvalte arbeidsgiveransvaret overfor kommunedirektøren. Kontrollutvalget har ingen arbeidsgivermyndighet.

Kontrollutvalget skal kontrollere, men det er grunn til å minne om at arbeidsmiljøloven har sitt eget kontrollorgan, arbeidsmiljøutvalget. Dette er sammensatt av representanter fra både arbeidsgiver og arbeidstakerne.

Arbeidsmiljøutvalget skal etter arbeidsmiljøloven § 7-2 blant annet «*virke for gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten*». Kontrollutvalget bør være tilbakeholden med å tre inn på området til arbeidsmiljøutvalget.

Uavhengigheten og tilliten til kontrollutvalget må ivaretas

Kommunal Rapport 15.12.2021, Anne-Karin Femanger Pettersen, generalsekretær i Forum for Kontroll og Tilsyn

Det vil undergrave kontrollutvalgets uavhengighet og tillit hvis kommunens ledelse skal gis tilgang til utvalgets arkiv.

I Kommunal Rapport 16. november [svarer KS-advokatene Frode Lauareid og Geir S. Winters](#) på mitt debattinnlegg der jeg [spør om det er trygt å varsle til kontrollutvalget](#) (29. september).

Kontrollutvalget mottar varsler, og det må vi forholde oss til.

Vi er enige om at kommunene må etablere et trygt varslingssystem. Andelen som frykter gjengjeldelse ved varsling, er altfor høyt. Kontrollutvalgene får tidvis også inn henvendelser om at varslingsrutiner ikke fungerer i kommunene.

Lauareid og Winters mener det er vanskelig å se noe reelt behov for involvering fra kontrollutvalgets side i varslingssaker når det er flere andre varslingskanaler.

Det var heller ikke mitt poeng. Kontrollutvalget skal ikke være en del av kommunens varslingssystem.

Rita Holberg, leder av kontrollutvalget i Fredrikstad, [argumenterer godt for det i sitt innlegg](#) (29. november). Det er kontrollutvalgets rolle å undersøke om kommunens varslingsordning er forsvarlig. Da kan ikke utvalget være en del av det systemet som skal kontrolleres.

Men kontrollutvalget *mottar* varsler, og det må vi forholde oss til. Et varsel kan også inneholde andre opplysninger som er relevante for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgene er vel kjent med at ansvaret for å behandle varsel og følge dette opp tilligger andre. Det utelukker ikke at kontrollutvalget og sekretariatet kan påse at varselet kommer til rett adresse uten ugrunnet opphold. Sekretariat og kontrollutvalg vil tvert imot være de beste garantister for at dette skjer.

Uansett om det mottatte varselet gir grunnlag for kontrollhandlinger eller ikke, foregår det en form for saksbehandling når kontrollutvalget mottar en henvendelse om en varslingssak. Henvendelsen skal journalføres og arkiveres på ordinært vis hos kontrollutvalgets sekretariat.

Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og Norges Kommunerevisorforbund har spurt departementet om sekretariatene kan vise til arbeidsmiljølovens § 2A-7 om taushetsplikt ved ekstern varsling til offentlig myndighet, for å unngå at varslers identitet og andre personopplysninger blir kjent internt i kommunen.

Denne bestemmelsen krever taushetsplikt også overfor sakens parter (kommunen) og deres representanter (kommunens advokat). Det vil i så fall gi varsler større trygghet. Vi venter fortsatt på svar fra Arbeids- og sosialdepartementet.

Kontrollutvalgets uavhengighet er prinsipiell og knytter seg ikke bare til varslingssaker.

Lauareid og Winters viser til at kontrollutvalget etter loven er en del av kommunen, og dermed et internt organ.

Kontrollutvalget er først og fremst kommunestyrets kontrollorgan. Valg til kontrollutvalget er underlagt strenge valgbarhetsregler. Uavhengighet for kontrollutvalget og sekretariat er et viktig prinsipp i kontrollarbeidet.

Det skal være vanntette skott mellom sekretariatet og kommunedirektøren. I praksis betyr det blant annet at kontrollutvalgets arkiv organiseres separat fra kommunens.

Det vil undergrave kontrollutvalgets uavhengighet og tillit hvis kommunens ledelse skal gis tilgang til arkivene gjennom unntaksbestemmelsene om taushetsplikt i forvaltningsloven.

FKT kan således ikke se at det reises noen prinsipielle betenkeligheter i saker hvor kontrollutvalget mottar et varsel, og ekspederer dette videre for oppfølging.

Meninger i debattinnlegg står for skribentens regning.

Kravet om likebehandling er avgjørende

Kommunal Rapport 03.01.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Er elektronisk folkeavstemning lovlig?

SPØRSMÅL: I forbindelse med behandling av spørsmålet om omgjøring av sammenslåing av to fylker er det foreslått at det skal holdes en elektronisk folkeavstemning om spørsmålet, av hensyn til smittefare under den pågående pandemien. Er dette lovlig?

SVAR: I [inndelingslova § 10](#) er folkeavstemning nevnt som en av flere mulige måter å innhente innbyggernes synspunkter på forslag om grenseendring av kommune eller fylkeskommune. Ved siden av folkeavstemning kan dette skje ved «opinionsundersøking, spørjeundersøking, møte eller på annan måte». Spørsmålet blir da om det er noen særlige krav til hvordan slike rådgivingsprosesser gjennomføres.

I [kommuneloven § 12-2](#) finner vi også en bestemmelse om rådgivende folkeavstemninger. Det heter her at «Kommunestyret eller fylkestinget kan selv bestemme at det skal holdes rådgivende folkeavstemninger om forslag som gjelder henholdsvis kommunens eller fylkeskommunens virksomhet».

Det sies ikke noe verken i de to lovene eller forarbeidene til disse om hvordan en slik folkeavstemning skal gjennomføres. Spørsmålet blir da om det er et krav om at denne gjennomføres på samme måte som ved valg til fylkesting eller kommunestyre, altså ved fysisk avgivelse av skriftlig stemme etter reglene i [Valgloven §§ 9-5](#) til 9-6a.

Kommunelovutvalget ([NOU 2016:4](#) s. 74) mente at «det ikke er aktuelt å innføre nærmere regler for hvordan folkeavstemninger skal gjennomføres» Selv om utvalget la til grunn at det kan være naturlig å ta utgangspunkt i valglovens regler ved gjennomføringen av folkeavstemninger, mente det at «det bør være opp til kommunene å fastsette de nærmere reglene for hvordan folkeavstemningen skal gjennomføres». Det ville gi kommunene mulighet til å tilpasse regelverket til den enkelte avstemning, noe et generelt regelverk ville kunne legge for sterke begrensninger på.

Men, så føyer utvalget til: «Visse begrensninger i kommunenes handlefrihet må likevel antas å følge av ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper om for eksempel likebehandling.»

Avgjørende blir her om bruk av elektronisk stemmegivning strider mot krav om likebehandling av velgerne, og da mer konkret velgere som ikke har tilgang til eller mestrer bruken av datautstyr for å gjennomføre valghandlingen.

Det er rimelig opplagt at hvis slik deltakelse i valget kan gjennomføres på en forsvarlig og trygg måte, kan dette tilbys som et *alternativ* til tradisjonell skriftlig stemmegivning. Jeg er derimot sterkt i tvil om det vil være lovlig å vedta elektronisk stemmegivning som *eneste* mulige stemmemåte, heller ikke om dette kombineres med tilbud etter søknad om hjelp til dette, for velgere som ikke mestrer det. Det vil være å legge inn en særlig terskel for valgdeltakelsen for dem det gjelder, og må derfor etter min mening anses som en uakseptabel forskjellsbehandling av disse velgerne.

Løsningen må da i stedet være å tilby elektronisk stemmegivning som et valgfritt alternativ til fysisk stemmegivning på angitte steder i kommunen, kombinert med nødvendige smitteverntiltak på stemmestedene.

Tilsvarende synspunkt må da gjelde også om man velger en annen form meningsmåling blant velgerne.

Skal ikke være usaklig forskjellsbehandling

Kommunal Rapport 17.01.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Kan kommunen bestemme at den bare gir økonomisk støtte til organisasjoner hvor alle medlemmene er likeverdige?

SPØRSMÅL: Kan et kommunestyre ha som premiss for å gi kulturstøtte at den bare kan gis til lag og organisasjoner som regner alle medlemmer/deltakere som likeverdige når det gjelder å kunne velges til styre, tillitsverv og posisjoner, uavhengig av samlivsform, seksuell orientering, kjønn eller etnisitet?

Vil en slik begrensning være i strid med andre lovregler?

SVAR: Det er et alminnelig prinsipp i offentlig forvaltning at det ikke skal finne sted usaklig forskjellsbehandling. Det gjelder også når kommunen foretar tildeling av økonomisk støtte til lag og organisasjoner.

Her vil kommunen ha et vidt spillerom for skjønn når det gjelder hva slags aktiviteter den vil støtte og hvilke krav den vil stille til hvordan virksomheten er organisert, men kriteriene som brukes, må være saklige og ikke uttrykk for at man trekker inn og legger vekt på hensyn som må anses som utenforliggende på det aktuelle saksområdet.

Spørsmålet blir da hva som skal anses som usaklig eller utenforliggende i denne sammenhengen, om det er usaklig forskjellsbehandling å utelukke lag og organisasjoner som ikke oppfyller de kravene vi i andre sammenhenger stiller om ikke-diskriminering.

I [likestillings- og diskrimineringsloven § 6](#) er det et forbud mot diskriminering på grunn av blant annet kjønn, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, etnisitet, religion, livssyn og seksuell orientering. Bestemmelser som avskjærer medlemskap eller valg til tillitsverv m.m. i et lag eller en organisasjon på dette grunnlag, vil dermed som utgangspunkt være ulovlige. Dette må klart nok være grunnlag for å nekte støtte til denne, på samme måte som det som gjelder for statstilskudd etter [tros- og livssynssamfunnloven § 6](#) ved brudd på lovbestemte diskrimineringsforbud.

Spørsmålet blir da hvor langt forbudet i § 6 rekker. I [likestillings- og diskrimineringsloven § 9](#) er det en bestemmelse om at forskjellsbehandling som ellers ville være i strid med denne bestemmelsen, kan være lovlig hvis den

- a) har et saklig formål
- b) er nødvendig for å oppnå formålet og
- c) ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles.

I arbeidsforhold er imidlertid slik direkte forskjellsbehandling uansett bare tillatt hvis denne egenskapen har avgjørende betydning for utøvelsen av arbeidet eller yrket.

Spørsmålet om hva som er saklig grunnlag for å nekte statstilskudd omtales i merknadene i [Prop. 130 L 2018–2019](#) til bestemmelsen i tros- og livssynssamfunnsloven § 6. Her fremholdes at det bare kan aksepteres unntak fra forbudet i likestillings- og diskrimineringsloven hvis forskjellsbehandlingen er begrunnet i «samfunnets grunnleggende verdier eller lære», ut fra «en overbevisning som etter vanlig teologisk oppfatning anses å være såkalte lærespørsmål». «Slike lærespørsmål kan for eksempel innebære at kvinner ikke har adgang til å lede seremonier eller bønn, eller at samfunnet ikke kan tilby likekjønnet vigselsseremoni. Med en slik begrunnelse har et samfunn har «dessuten på visse vilkår adgang til å forskjellsbehandle ved tilsetting av personer som skal ha arbeidsoppgaver knyttet til selve religionsutøvelsen.»

Dette er synspunkter som vi må anta gjelder tilsvarende ved forvaltningen av andre tilskuddsordninger. De innebærer at spørsmålet om det foreligger ulovlig diskriminering, må avgjøres ut fra en helt konkret vurdering av hva slags verv eller stilling det er tale om. Hvis et lag eller en organisasjon har bestemmelser om begrensninger i strid med hovedregelen i likestillings- og diskrimineringsloven § 6 som går ut over denne rammen, vil en slik utelukkelse fra verv og posisjoner være ulovlig.

Styreverv, tillitsverv og tilsettingsforhold som ikke er knyttet til selve forkynnelsen vil dermed etter alt å dømme være i strid med loven. Kommunen vil da ha både rett og plikt til å nekte tilskudd til virksomheten.

Akkurat hvordan grensen for denne unntaksregelen skal trekkes mer konkret, kan nok noen ganger være usikkert. Men kommunen må kunne kreve en dokumentert redegjørelse fra laget om verv og posisjoner der man praktiserer slik forskjellsbehandling og hvordan man begrunner dette, og må så foreta en selvstendig vurdering for den enkelte søker av om dette er i strid med diskrimineringsforbudet i likestillings- og diskrimineringsloven § 6.

Ordfører bestemmer sakslisten til kommunestyret

Kommunal Rapport 24.01.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen

Kontrollutvalget vil ha penger til en gransking, men ordfører vil ikke bringe spørsmålet opp for kommunestyret. Kan han nekte å legge fram en bevilgningssak?

SPØRSMÅL: Kontrollutvalget har truffet et vedtak der det ber om at kommunestyret treffer vedtak om bevilgning av midler til en større gransking av et interkommunalt selskap som kommunen er deltaker i.

Ordfører vil ikke sette saken opp til behandling i kommunestyret, idet han fremholder at «Det vil være helt feil å ta stilling til eventuelle merkostnader før revisor har lagt fram sin skisse, og før eventuelle omprioriteringer i revisjonsplan er vurdert og tatt stilling til.»

Kan ordfører nekte å legge denne henvendelsen fram for kommunestyret?

SVAR: Kontrollutvalget har ansvar for å påse at det utføres forvaltningsrevisjon av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i ([kommuneloven § 23–2](#) første avsnitt, bokstav c). I [kommuneloven § 23–5](#) er det fastsatt at «Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget.».

Men som alminnelig utgangspunkt er det ordføreren som bestemmer når en slik melding fra kontrollutvalget skal settes opp til behandling i [kommunestyret, se § 11–3](#) første avsnitt, første setning: «Lederen av et folkevalgt organ setter opp saksliste for hvert enkelt møte».

Men i siste setning i dette avsnittet har vi en regel om at «En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det». Slikt krav må da settes fram før innkalling til møtet er sendt ut. Ordføreren er da nødt til å ta denne med i denne innkallingen. I tillegg kan kommunestyret i møtet vedta å sette en sak på sakslisten til behandling der. Men det kan da ikke treffes realitetsvedtak i saken i dette møtet hvis ordfører eller en tredel av medlemmene motsetter seg det.

Men kontrollutvalget har ikke selv myndighet til å kreve meldingen derfra behandlet i et bestemt møte i kommunestyret.

Ikke et lovkrav å begrunne støttefordeling

Kommunal Rapport 31.01.2022, Jan Fridthjof Bernt professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kommunens vedtak om hvem som koronastøtte begrunnes ikke. Kan det være lov?

SPØRSMÅL: Jeg skriver om tildelinger av covid-midler i vår kommune, og praksisen for offentliggjøring. Listen over tildelinger legges ut, men ikke vurderingene av hvorfor noen får penger og andre ikke:

«Søknadene behandles av utvalget for kompensasjonsordninger i kommunen. Målet er at søknadene skal være behandlet av innen utgangen av september. Støttemottakere får beløpet utbetalt umiddelbart etter vedtak. Liste over støttemottakere publiseres i kommunens nyhetsportal/nyhetsbrev. Vedtak blir gjort tilgjengelig i søknadsportalen. Vedtaket begrunnes ikke».

Kan en kommune la være å begrunne hvorfor noen får og andre ikke? Selv om det er mange søkere, skal vel ordningen være transparent?

SVAR: Vedtak om slike tildelinger er «enkeltvedtak» etter forvaltningsloven. Enkeltvedtak skal som hovedregel etter [§ 24](#) i denne loven grunngis samtidig med at vedtaket treffes, men dette gjelder ikke «saker om fordeling av tillatelser eller andre fordeler mellom flere parter», som jo dette er. Men her kan den enkelte part – den som har søkt om tilskudd – «kreve begrunnelse gitt etter at vedtaket er truffet».

Forvaltningsloven har derimot ingen bestemmelser om plikt for et forvaltningsorgan til å gi en generell redegjørelse for hvilke kriterier den har bygget på ved slike tildelinger.

Men i [kommuneloven § 4–1](#) sies det at kommunen «skal aktivt informere om egen virksomhet». I en sak av så stor offentlig interesse, mener jeg denne lovbestemmelsen tilsier at man bør gi en orientering om en slik kompensasjonsordning og kriteriene for tildeling.

Og den som har bedt om og fått en begrunnelse for sitt eget avslag, vil i alle fall kunne videreformidle denne til allmennheten.

Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret

Kommunal Rapport 07.02.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Formannskapet har valgt medlemmer til et utvalg, men ordfører vil be formannskapet bytte ut et medlem. Kan han det?

SPØRSMÅL: I vår kommune har vi et utvalg som er valgt av formannskapet, bestående av ordfører, varaordfører og fram til nå lederen for det største partiet i mindretallet.

Utvalgets ene oppgave er å ha utviklingssamtaler med kommunedirektøren.

Ordføreren ønsker nå å bytte ut representanten fra mindretallet og kommer til å foreslå dette i neste møte.

Mitt spørsmål er om én i formannskapet da kan kreve forholdsvalg, slik det er beskrevet i kommuneloven, eller om denne typen utvalg ikke omfattes av det som står i loven om forholdsvalg.

SVAR: Her er selve utgangspunktet, formannskapet som velgende organ, problematisk. Kommunale utvalg må opprettes og velges av kommunestyret, se [kommuneloven § 5–7](#) første og andre avsnitt. Dette kan ikke delegeres til formannskapet.

Når det så gjelder valgmåten, fastslår [kommuneloven § 7–4](#) første avsnitt at alle valg til folkevalgte organer skal skje som forholdsvalg hvis minst ett medlem av kommunestyret krever det. Hvis ikke det kreves forholdsvalg, kan valg skje ved flertallsvalg etter [kommuneloven § 7–8](#). Det betyr i praksis normalt at dette bare benyttes der man på forhånd er blitt enige om hvem som skal velges.

I § 5–7 siste avsnitt har vi så en regel om at kommunestyret «kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge utvalg». Det betyr at man kan foreta en utskifting av ett eller flere av medlemmene, men dette må skje ved at man foretar et fullstendig nyvalg av utvalget, og da gjenvelger bare de man ønsker å beholde. Også ved dette nyvalget gjelder bestemmelsen i kommuneloven § 7–4 første avsnitt; det skal skje ved forholdsvalg hvis ett medlem av kommunestyret krever det, ellers ved avtalevalg.

Og formannskapet kan altså under ingen omstendigheter fungere som velgende organ.

Private fastleger avviser Helseplattformen

Kommunal Rapport 01.02.2022

Det blir ikke noen Helseplattform uten fastlegene, svarer administrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen.

For at vi i det hele tatt skal vurdere å gå inn i Helseplattformen, må vi få en garanti for at pasientjournalen er bedre enn den vi har i dag, sier daglig leder Jan Laugen ved Robrygga legekantor i Namsos til Kommunal Rapport.

- Helseplattformen (HP) er den første anskaffelsen i Norge som skal gi helsepersonell en felles elektronisk pasientjournal og mulighet for digital kommunikasjon.
- Plattformen omfatter Helse-Midt Norge og alle de 65 kommunene i Trøndelag, Møre og Romsdal, i tillegg til Bindal i Nordland og Os i Innlandet.
- Den omfatter omtrent 40.000 helsearbeidere.
- Kostnadsrammen er så langt på 3,7 milliarder kroner.
- Kommunestyret i 38 kommuner har hittil sagt ja til å betale seg inn i plattformen.

Robrygga legekantor er ett av tre fastlegekantor i Namsos som driver som private næringsdrivende. De må betale alle utgiftene forbundet med å slutte seg til Helseplattformen selv.

Laugen sier at han ikke har fått noen informasjon om hva plattformen vil koste legekantoret. Han trenger en garanti for at Helseplattformen vil fungere like godt som pasientjournal-systemet som de har i dag. Det har han ikke fått ennå.

Jeg tviler på at vi får en slik garanti. Jeg frykter at Helseplattformen blir et arbeidsverktøy som er tilpasset sykehusene. Den vil gi en dårligere funksjonalitet for oss allmennpraktikere, sier Laugen.

Lederen for legekantoret er spesielt bekymret for konsekvenser hvis det nye datasystemet går i stå.

Vi er spesielt sårbare for nedetid, da stopper alt opp. Hvem får da support, blir det vi eller sykehusene, spør han.

Fornøyd med dagens pasientjournal

Det finnes flere rapporter om at dagens [pasientjournal-systemer rammer pasienter](#), men Laugen er fornøyd med legekantorets pasientjournal som leveres av CGM.

Journalssystemet er spesialdesignet for allmennpraksis. Det blir hele tiden oppdatert etter våre ønsker som fastleger, sier han.

Hvordan kommuniserer dere med blant annet sykehjem og sykehus?

Vi har kanaler til kommunehelsetjenesten, sykehjem og hjemmetjeneste. Vi sender PLO-meldinger (pleie- og omsorgsmeldinger, red.anm.) til både sykehusleger og avdelinger på sykehjem og i hjemmetjenesten. Vi er veldig fornøyd med funksjonaliteten.

Kan det bli for mange kanaler å holde styr på, Helseplattformen tilbyr én kanal?

Det er eventuelt vårt problem at det er mange kanaler, men vi forsøker å kanalisere mest mulig gjennom helsenorge.no. Vi kommer rett inn i journalløsninger, og kan skrive meldinger der. Det fungerer helt utmerket.

Utfordringer med dagens journalsystemer

- En undersøkelse blant 7.000 ansatte og ledere i Trondheim svarer 3.000 følgende:
- 65 prosent er utrygge på om journalen er riktig og oppdatert fra fastlege, sykehus, kommunale tjenester og andre.
- I snitt opplever 35 prosent å bruke mye tid på å etterspørre informasjon fra disse samhandlingsaktørene. Dobbeltarbeid er svært vanlig.
- 60 prosent svarer at de gjør dobbeltarbeid i løpet av en arbeidsdag.

Kilde: Helseplattformen

Frykter økte utgifter

Laugen vil også ha en garanti for at Helseplattformen ikke blir dyrere enn pasientjournalen som legekontoret har i dag.

Det allerede er brukt svimlende summer til utvikling av Helseplattformen og at utgiftene til drift er høyst uoversiktlige. De vil sannsynligvis bli formidable, sier han og legger til:

Vårt kontor tåler ikke høyere driftskostnader enn de vi har i dag. Fastleger er allerede presset økonomisk fordi politikerne har ignorert fastlegeordningen. Vi driver et aksjeselskap. Vi vil aldri gå inn i en økonomisk usikkerhet som Helseplattformen innebærer, sier han.

Helseplattformen er avhengig av fastleger for å bli vellykket. Hvordan ser du på det?

Jeg ser at for at Helseplattformen skal kunne fungere, må de fleste fastlegekontorene være koblet på. Men vi er veldig skeptiske til usikkerhetsmomentene som eksisterer i dag, og jeg tviler på at fastlegene vil stille opp, sier Laugen.

Fastleger har vært med å utvikle Helseplattformen. Er ikke det betryggende?

Jeg er fullt klar over at fastleger har bidratt, men vi har ikke fått noen informasjon verken om tekniske løsninger eller økonomiske kalkyler.

Fastleger vil se gevinster

Administrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen sier at plattformen er avhengig av fastlegene.

Vi skal kunne tilby fastlegene konkurransedyktige priser og at løsningene skal matche eksisterende løsninger, sier administrerende direktør Christer Mjåset i Helseplattformen.

Det blir ikke noen Helseplattform uten fastlegene. Det har med det faglige å gjøre. Vi ønsker å skape en helsetjeneste til det beste for pasientene ved å tilby en felles journal på alle nivåer, og da er fastlegene helt avgjørende. Kostnadmessig er fastlegene små aktører, så det er ikke økonomisk avgjørende at de kommer på. Dette handler om mer enn økonomi, nemlig oppfyllelsen av visjonen om at informasjon skal følge pasienten mellom alle nivåene i helsetjenesten, sier Mjåset.

De ansatte ved Robrygga legekontor savner informasjon om hvor mye Helseplattformen vil koste og fungere. Hvorfor har de ikke fått informasjon?

Vårt styre har vedtatt at vi skal kunne tilby fastlegene konkurransedyktige priser og at løsningene skal matche eksisterende løsninger som finnes i dag. Vi er et AS, vi er styrt av vårt styre og våre eiere og venter på avklaringer for å kunne være mer spesifikke. Når det gjelder informasjon, har vi et eget team som følger opp fastlegene og de over 170 kontorene i regionen. Den delen av Trøndelag som Robrygga legekontor hører til, står for tur neste måned.

Kan Helseplattformen konkurrere på pris og funksjonalitet?

Private fastleger skal velge om de vil bruke Helseplattformen. Da må vi være konkurransedyktige på både pris og funksjonalitet. Det er helt klart. Jeg håper fastlegene vil se gevinstene for egen del og for pasientene ved at alle helseansatte er på én plattform i én felles pasientjournal.

Fastleger er også bekymret for at de som et lite legekantor ikke vil få nødvendig datahjelp i Helseplattformen. Er det en berettiget bekymring?

Vi mener at brukerstøtten skal kunne bli veldig bra for fastlegene. Det er helt avgjørende for oss at kundene blir fornøyde.

- Noen fastleger har fastlønn fra kommunen de er ansatt i.
- Andre har avtaler med kommunen som inkluderer kjøp og drift av alt IKT-utstyr.
- Halvparten av legene i Midt-Norge er derimot selvstendig næringsdrivende og vil bruke egne midler til å investere i journalløsningen.
- Helseplattformens fremtidige kunder er derfor både kommuner og fastleger.

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

08/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/10 - 2

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Tydal kommune

Møtedato

24.02.2022

Saknr

09/22

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 22/10 - 3

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 24.02.2022, godkjennes.